

11te Aarg.

1880.

20de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for.

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af S. Throndsen.

31te Juli — 14de Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the Post-Office at Decorah as 2nd class matter.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvejelende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt **Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.**

Det udkommer med to Aft i Omflag to Gange om Maanedn (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.50) om Aaret i Forflud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: **N. Thronsen**, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

Succesfor til **N. S. HASSEL** Decorah, Iowa.
Teodor Ström & Co. har et fuldstændigt Udvalg af gode Kolonialvarer (Groceries), samt af Slags saltet og røget Fisk. Extra fin norsk Medicintran og andre norske Varer.

Indhold af 18de Bind (1879 II.) af „For Hjemmet“.

„Kun dagligdags er al din Dont“. — Hugnotterne som Galeislaver. — Japaneserne. — Den gamle Lhepotte. — Brev til Bayard fra en tyrkisk Rabi. — Sokrates's Fængsel og Død. — Strøtanter. — Jøderne i Konstantinopel. — Gaader og Oplosninger. — Blandinger. — Pater Klemens. — Buggesang. — Gustav Vasas Historie. — Prinds Louis Napoleon falden. — Møllen og Bækkene. — Jordklodens Indre. — Giv Gud Vren. — Til Ungdommen. — Smaa historiske Notitser. — Den gamle Mand og Præsten. — Læsefrugter — Ved det døde Hav. — Hvad hedte den barmhjertige Samaritan? — Sønnen i rette Tid. — Washingtons Maximer. — Kimbrev fra navnkundige Mænd. — Insekternes Musselstyrke. — Berdenspostvæsenet. — Benedetto Marcelli. — Fra Madagaskar — Til Belysning af en Anekdoter, som fortælles om Pascal. — Mærkelige Tal. — Evang. lutherst Folketalender, anmeldt. — Til Professor M. J. Monrad. — John Maynard.

Bindet bestaar af 12 Hefter, 356 Sider, samt Titelblad og Register og sendes portofrit for \$1.00.

N. Thronsen,
Dr. 14, Decorah, Iowa.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

11te Aarg.

31te Juli 1880.

14de Hefte.

Nordvest-Pasjagens Opdagelse.

(En Reisebagbog af Missionær Joh. Aug. Miertsching).

Efterstaaende Reiseskildring, som uden Tvivl af Alle vil læses med største Interesse, er oprindelig skrevet paa Tydsk, oversat af Anthon Bang og i sin Tid udgiven i Kristiania af „Selskabet for Folkeoplysningens Fremme“ som Tillægshefte til Selskabets Tidsskrift.

Som Læseren ved, er Nordøst-Pasjagen nylig funden af den svenske Professor Nordenskjöld og Løitnant Bolander paa Skibet „Vega“. Medens disses Reise nordom Asien ikke synes at have medført betydelige Banstueligheder, Farer eller Brøvelser, saa har deres Tilbagereise været et Triumftog optaget af en saagodt som uafbrudt Række af Festligheder lige fra Japan til Stockholm. Nordenskjöld er bleven Friherre, og Bolander er ogsaa bleven ophøiet i Adelsstanden. Begge have faaet livsvarige Pensioner; ogsaa de øvrige Deltagere have faaet Pensionbelønninger. Et ganske andet Billede frembyder Kaptein McClure og hans Mandskab, idet de komne hjem fra sit Tog gennem Isen,—en Stordaad af et

ganske andet Omfang er deres Tog nordom Amerika fra Behringsstrædet til Baffinsbugten. Herom ville Læserne kunne overbevise sig ved at følge Missionær Miertschings særdeles interessante, ofte gripende Skildring af deres Fart og Oplevelser, legemlig og aandelig. Miertsching havde før været Missionær blandt Eskimoerne i Labrador, og man fik ham til at følge med i Haab om, at han vilde være istand til at gjøre Expeditionen værdifuld Tjeneste som Tolk, da man haabede at støde paa amerikanske Eskimostammer ved Ishavets Bredder.

Skjønt vi i „For Hjemmet“ for 1875 Side 360 flg. have givet en temmelig udførlig Oversigt over Nordvest-Pasjagens Historie, ville vi dog her for de nyere Abonnenters Skyld til Sagens bedre Forstaaelse meddele det Væsentligste af en historisk Oversigt eller Førelledning, hvormed Løitnant Bang ledsagede sin Overtættelse.—Der er rigtignok i de senere Aar endnu foretaget flere nyere Expeditioner til Ishavets Egne, hvorom „For Hjemmet“ af og

til har indeholdt Notisser; men disse nyere Expeditioner ere rettede mod et andet Maal — det at naa selve Nordpolen.

Her vil vi endnu henvide til Artiklen „Forladte Skibe“, som findes i „For „Hjemmet“ for 1878 Side 19 flg. Red.

Indledning.

Med den Expedition, som er beskrevet i følgende Dagbog, ender et af de mærkeligste Foretagender, som Menneskene nogeninde har fundet paa. Og det var ogsaa, for at benytte et almindeligt Udtryk i de engelske Blade i denne Anledning, paa „høi Tid“, at der blev en Ende paa disse Expeditioner, som har kostet England saamange Menneskeliv og saa mange Millioner Daler, men Ende paa dem havde der neppe blevet efter det Besjendtskab, man har til den engelske Folketarakter, hvis ikke Maalet heldigvis nu var bleven naaet, nemlig Opdagelsen af Nordvest-Passagen*). I tre hundrede Aar er der med kortere og længere Mellemrum, med større og mindre Ihærdighed strævet mod dette Maal. Mange Læsere vil vel spørge, hvilken Hensigt man da egentlig havde med at søge denne Gjennemfart med saa store Opofrelser, og jeg skal prøve at besvare dette Spørgsmaal ved at give et kort Omrids af dette Foretagendes Historie.

Ville vi i Verdenshistorien undersøge, hvorledes Søfarten har udviklet sig hos de forskjellige Nationer, vil

vi finde, at det var først i det 16de Aarhundrede under Dronning Elisabeth, at Næringsveiene i England fik Ro og Fred til at udvikle sig, og blandt disse især Søfarten. Før den Tid plagedes Folket ved uophørlige dels indbyrdes Krige, dels Krige med Skotland. De samme Aarsager, som beredte Nordmændene den Usmagt, hvori de lidt efter lidt sank ned efter engang at have været den første søfarende Nation i Verden, forhindrede al Fremgang for Engelseftmændene paa Land og Vand.

Under Korsstogene erhvervede et Par italienske Smaa-stater, Genua og Benedig, sig stor Rigdom og Magt ved Handel og Søfart, men deres Tumbleplads var indskrænket til Middelhavet og tilgrændsende Smaahave.

Senere begyndte Portugal og siden Spanien at spille en Rolle paa Havet, og det sidste Land især var paa god Veie til at blive en Sømagt af første Rang, efter at Kolumbus havde opdaget Amerika; men hvad der kunde blevet Veien til dets Storhed blev Aarsagen til dets Fald, fordi Folket ikke besad den nødvendige Oplysning til paa den rette Maade at benytte de store Fordele, det havde vundet ved sin mærkelige Opdagelse.

Hvad Spanien vandt eller havde kunnet vinde ved Opdagelsen af Amerika, kunde blevet Nordmændene til Del, thi de havde virkelig 500 Aar tidligere opdaget denne nye Verdensdel, men den rette Tid var endnu ikke kommen; Nordmændene stod endnu paa et for lavt Udviklingsstrin til at høste nogen Fordel af en Opdagelse, om hvis Bestaafenhed de ikke havde noget Begreb. Hvad der fra først af bragte Kolumbus paa Tanken om et Foretagende, som havde saa store

*) Det maa dog bemærkes, at man nu istedet har saaget „Nordpol-Expeditionerne.“ Red.

Følger for Menneskeslægten i Almindelighed, var de Beretninger, som en Venetianer ved Navn Marco Polo afgav om sin Rejse i det sydlige Asien, hvor han trængte frem ligetil Sina. De fabelagtige Rigdomskilder, han der troede at have opdaget, opflammede Folks Begjærlighed efter at komme i Besiddelse af dem og bragte dem til at spekulere paa, hvorledes de skulde komme til hint Land tilføjs, siden det var forbundet med saa store Vanskeligheder at naa derhen tillands.

Portugisierne havde allerede erhvervet sig Besiddelser paa Afrikas Vestkyst og sat sig i Besiddelse af flere Øgrupper ved disse Kyster. De fortsatte nu Seiladsen Sydover og omseilede Afrikas Sydspids og var saaledes et godt Stykke paa Veien mod det tilsigtede MaaL. Kolumbus haabede at kunne naa Maalet ad en kortere Vej, nemlig ved at seile over Havet mod Vesten. Istedetfor blot en ny Vej til et gammelt Land fandt han imidlertid et nyt Land.

Efter at man endelig var kommen paa det Nene med Bestaaffenheden af Kolumbus's Opdagelse, nemlig at han ikke havde fundet, som først antaget, Veien til Sina, men derimod Veien til et nyt Land, stod altsaa det Spørgsmaal fremdeles ubesvaret: Hvorledes kan man da naa Marco Polo's Guldgruber tilføjs? Spanierne paa sin Side forbyd Alle og Enhver at omseile Amerikas Sydspids; det samme gjorde Portugisierne, hvad Afrikas Sydspids angik. Englændere og Hollændere var dengang de eneste søfarende Nationer, som havde Magt og Dygtighed til at indlade sig i en Væddestrid med Spaniere og Portugisere, men de var

alligevel ikke stærke nok til at trodse hine Forbud. De maatte altsaa prøve at naa Maalet ad en tredje Vej, og denne Vej kunde kun gaa igjennem Polarhavet, i nordvestlig eller nordøstlig Retning.

Med 3 Skibe foretoges fra England under Sir Hugh Willoughby's Kommando i Aaret 1553 en Expedition for at finde en Nordøst-Passage. Nова Zembla og det hvide Hav opdagedes, men baade Admiral og Mandskab omkom af Hunger og Kulde i Lapland. Uagtet dette uheldige Forsøg, foretoges dog endnu to Expeditioner i samme Retning, lige saa uheldige som den første.

Hollænderne forsøgte sig under Bærens i samme Retning, og kom saa langt som til den Ø, der bærer hans Navn. Men allerede før denne Bærens's Expedition, havde Engelmændene henvendt Opmærksomheden paa en Nordvest-Passage. En engelsk Sømand ved Navn Frobisher søgte i mange Aar at vinde sine Landsmænd for sin Ide om Muligheden af en Vej til Sina nordenom Nordamerika, og endelig affeilede han i 1576 under Dronning Elisabeth's Regjering for at begynde det Verk, som engelske Sømand først fuldførte i 1854 under Dronning Victorias Regjering, altsaa et Tidrum af 274 Aar.

Efter Frobisher fulgte Davis, Hudson og Baffin, hvis Opdagelser man kan læse sig til paa Kartet. Aar forløb, — Folks Tanker tog en anden Retning, — Tiderne forandrede sig, — Englands Herredømme paa Havet udviklede sig lidt efter lidt, saa dets Sønner ikke behøvede at spørge Spaniere og Portugisere om Tilladelse til at seile, hvor de lystede,

og de havde allerede et helt Aarhundrede haft Fodfæste i Hjertet af hint MarcoPolo's vidunderlige Land, inden Nogen igjen tænkte paa Nordvest-Passagen. Fra For's og James's Expeditioner i 1632 forløb der et helt Aarhundrede, inden i Aarene 1740—41 Scroggs, Dobbs og Midetous Forsøg viste, at man endnu ikke havde opgivet Sagen, men deres Forsøg ledede ikke til bedre Resultater end de foregaaende. Og nu indtraadte der en anden Periode i Englands Historie, hvorunder den ene Arig efter den anden lagde udelukkende Beslag paa Folkets Tanker og Kræfter, og som først endte ved Freden til Paris i 1815.

Det var tvende Lærde, Harrington og Barrow, som kort efter Fredslutningen atter begyndte at henvende Folks Tanker paa Polaregnene ved flere Skrifter, hvori de søgte at vise Sandsynligheden og Muligheden af at finde en Nordvest-Passage, og hvor ærefuld og nyttig en saadan Opdagelse vilde være, nyttig, idet de antog, at Gjennemgangen, engang opdaget og befundet farbar, vilde i en overordentlig Grad lette Handelen paa Ostindien.

Det er vel imidlertid ubist, om disse Lærdes Sandsynlighedsberegninger vilde have bragt deres praktiske Landsmænd til Handling, dersom ikke en Omstændighed var kommen til, der sjelden undlader at udøve sin Virkning paa den vædeløbsfærdige Engelskmænd: nemlig at Nogen vil kappes med ham om Prisen.

I nærværende Tilfælde var det en russisk Expedition under Kozhnev, som truede med at berøve England Vren for Nordvest-Passagens Op-

dagelse. „Det vilde være krænkende for os“, skriver den før omtalte Lærde, John Barrow, „om en nybagt Sømagt skulde fuldføre et Foretagende i det 18de Aarhundrede, der var saa heldigt (?) begyndt af Engelskmænd i det 16de Aarhundrede, og en anden Vespuccio bortsnappede den Vren, som tilkom en Columbus.“

Engelske Hvalfangeres Beretninger om hine Polaregne bidrog ogsaa meget til at vække Lysten til at udforske dem og Modet paa at finde Gjennemfarten. En stærk Bevægelse i Tjen i Aaret 1816 syntes ogsaa at lette et saadant Foretagende, idet der viste sig hidindtil ikke bemærkede Abninger i denne.

Endelig afgik i Aaret 1818 to Expeditioner fra England, hvoraf den ene under Kaptein Buchann, under hvis Befaling Franklin stod, skulde trænge frem saa langt som muligt mod Norden. Man stod nemlig bestandigt i den Formening, at jo nærmere man kom Nordpolen, desto sikrere kunde man være paa at finde aabent Vand.

Den anden Expedition kommanderedes af Kaptein Ross, der igjennem Davisstrædet skulde trænge ind i Baffinsbugten og derfra søge at naa Behringsstrædet. Begge Expeditioner vendte imidlertid tilbage uden at have naaet Maalet, og Kaptein Ross forstyrede, at Baffinsbugten, saaledes som af Baffin selv antaget, var et overalt indesluttet Bækken. Men Ross's Kæstkommanderede, Løjtnant Parry, var af en anden Mening. De Bjerge, som man vilde have set i Vest, kunde muligens blot være Isfjere eller svømmende Isbjerge; kort sagt, han var ingenlunde overbevist om, at Baffinsbug-

ten var et Bækken. Barry blev derfor sendt ud med en ny Expedition i 1819; han arbejdede sig gennem Ismasserne, der bedækkede Baffinsbugten og trængte gennem Lancaster-Sundet frem til Barrowstrædet. De Bjerger, som Kaptein Ross vilde have seet, forsvandt altjaa. Havet viste sig frit og aabent, og man boerede og sagede sig igennem Ismasserne. Endelig naaede den driftige Opdagere det efter ham kaldte Barry-Sund, og han troede sig overbevist om inden kort Tid at kunne sejle gennem Behringsstrædet og saaledes at have løst Opgaven, men han traf paa aldeles ugjennemtrængelig Is, og kunde ikke komme videre. Den korte Sommertid var imidlertid forløben, og han frøs ind i Isen ved Melville-Den. Næste Sommer vendte han tilbage til England samme Vej, han var kommen.

Samtidig med Barry trængte en Expedition tillands igennem Hudsonsbay-Kampaniets Lande til Mundingen af Robberminesfoden. Den førtes af Sir John Franklin. Denne Expedition havde at kæmpe med ubeskrivelige Besværligheder, og det lykkedes den ikke at forene sig med Barry, der laa indfrosset i Isen 1000 engelske Mile nordligere. De driftige Opdagere led den stræffeligste Hungerød; Mandskabet gjorde Oprør, og kun ved Hjælp af nogle Indianere, som i den yderste Nød fandt dem, naaede 20 af Expeditionen, hvoriblandt Franklin og Richards, de engelske Handelspladse.

Men Barrys Opdagelser og ubentede Fremtrængen ansporede end yderligere Iveren for at finde Gjenemgangen, og i det følgende Aar Ti udsendtes den ene Expedition

efter den anden. Barry, Lyons, Franklin, Beech, Ross, Back og Flere førte sine Skibe midt ind i Isen, — men Alle forgjæves, hvad det egentlige Niemed angik. Imidlertid hjembragte de mange for Videnskaberne værdifulde Resultater. Ganske uden Haab om at naa Maalet var man dog ikke, thi Fremskridt gjorde man dog bestandig; og man havde derhos erhvervet Erfaringer, hvorved Farerne og Vanskelighederne ved dette Foretagende betydeligt var formindskede, og man vilde nødig opgive det, efter at det havde kostet saa store Dvre af Mennesker og Penge.

Altjaa blev atter i Aaret 1845 en Expedition affendt under Kommando af den alderste Sir John Franklin med 2 Skibe, „Terror“ og „Enterprise.“ Begge Skibe havde tilfammen en Besætning af 140 Mænd, lutter udvalgte Søfolk, og blandt Officererne flere prøvede Nordpolfarere. Bestemmelsen var, at de skulde forsøge gennem Baffinsbugten og Lancaster-Sundet at naa Melville-Den og derpaa prøve at trænge igennem de Ismasser, som havde standset Kaptein Barry. Dersom dette var umuligt, saa skulde de forsøge enten fra Barrowstrædet at trænge frem imellem Øerne der og Fastlandet af Nordamerika og derafra naa Behringsstrædet igennem den allerede bekjendte Rhyttkanal Dolphin- og Unionsstrædet, eller de skulde, driftigere end alle deres Forgjængere, fra Lancaster-Sundet i nordlig Retning forsøge igennem Wellington-Kanalen at naa aabent Vand. Franklin delte nemlig den af Mange nærede Mening, at man helt oppe ved Nordpolen vilde finde aabent Far-

vand. I Aaret 1847 ventede man Expeditionen tilbage,—men den kom ikke. Da heller ikke i det følgende Aar hverken Skibene eller nogen- somhelst Efterretning om dem kom, da begyndte man almindelig at blive alvorlig bekymret for Expeditionens Skjæbne.

Siden den Tid blev der gjort overordentlige Anstrengelser og Opofrelser for at opsjøge de Savnede, komme dem til Hjælp eller i det mindste komme til Visshed om deres Skjæbne. Ikke færre end 19 Expeditioner udsendtes i dette Tiemed fra 1848 dels tilførs, dels tillands paa Slæder og Baade fra det nordlige Amerika.

Beføstningerne ved disse Expeditioner beløbe sig til over 7 Millioner Daler. Det hele Nordishav, saavidt Skibe kunde trænge frem, blev gennemløst; enhver Eskimo, som man traf, blev udspurgt, paa ethvert Næs blev nedlagt Blikkapsler med Efterretninger, og talrige Oplag af Levnetsmidler blev gjort midt i Isen, om det skulde træffe sig saa, at de Savnede vankede om uden Skibe.

Franklin var seilet den forreste Veie til Ishavet for gennem Baffinsstrædet at tage Veien mod Vestnordenom Amerika. Nu sendte man flere Expeditioner igjennem Behringsstrædet for i østlig Retning at komme de muligens allerede langt mod Vesten Fremtrængte imøde. 1848 Løb en saadan Expedition ud under Kapteinerne Kellet, Moore og Pullen, og i 1850 blev atter 4 Skibe sendt i den samme Retning. Til de Sidste hørte Enterprize og Investigator, hvorom der handles i følgende Dagbog. Det var for som

Expeditionen, Dagbogens Forfatter, Missionæren Miertsching, blev engageret.

Hvorledes nu Investigator, hvor- pa r Forfatteren befandt sig, igjennem Behringsstrædet trængte ind i Ishavet; hvorledes de paa sin lange besværlige Reise opdagede tvende Kanaler, som førte ind i Parry-Sundet, og hvorledes de imidlertid ikke kunde fuldende Reisen med Skibet formedelt den frygtelige Is, der hele Aar holdt dem fangne, og hvorledes da Provianten truede med at slippe op, et Slædeparti fra Skibet Resolute fandt dem netop i rette Tid; overalt, alle de Farer, som de i 5 lange Aar gennemgik, det vilde vi Alt sammen erfare af denne Dagbog. Kun vilde vi endnu bemærke dette til bedre Forstaaelse af det Følgende: at i Aaret 1852 blev, dels for at opsjøge Franklin, dels for at komme de 2 i 1850 udsendte Skibe til Hjælp, fra hvilke man ingen Efterretninger havde haft, 5 Skibe afsendte til Baffinsbugten under Kommando af Sir Edvard Belcher. Af disse trængte To, Assistance og Flober under Belchers egen Befaling ind i Wellington-Kanalen; to Andre Resolute og Intrepid under Kaptein Kellet, tog Veien, som Parry tidligere havde slaaet ind paa, nemlig igjennem Lancaster-Sundet og Barrowstrædet. Det femte Skib, Northstar, forblev liggende for Anker i „Crebus“ og „Terror“ Bay, Franklin-Expeditionens betjendte sidste Winterkvarter, som Hjelpe- og Depotskib for de andre fire Skibe. Det kan vel synes besynderligt, at Nogen endnu kunde nære det fjerneste Haab om, at den Franklinske Expedition endnu eksisterede efter næsten 8 Aars

Forløb, og efter at, man kan vel næsten sige, enhver tilgængelig Krog af Polaregnene var gennemløbt baade tilbunds og tillands, men om man end ikke længere troede paa, at Franklin og hans Mandstabs var blandt de Levendes Tal, vilde man dog, om muligt, søge at faa Biskhed om deres Skjæbne.

Just som de i 1850 og 52 udsendte Expeditioner lidt efter lidt vendte tilbage med usorrettet Sag, forsaavidt den Franklinske Expedition angaar, indløb der en Beretning fra Dr. Rae, som stod i Hudsonbay-Kompagniets Tjeneste, og som havde været udsendt for at foretage nogle geografiske Undersøgelser, at han i Nærheden af Repulse-Bay havde truffet paa nogle Eskimoer, som vidste at fortælle om en Flot „hvvide“ Mænd, der i Nærheden af Kong Williams Land i Aaret 1850 var omkomne af Hunger. Dr. Rae havde ogsaa fundet hos disse Eskimoer forskellige Gjenstande, som aabenbart havde dels tilhørt Sir John Franklin, dels Personer af hans Skibes Besætning, hvorvel nøiagtigere Oplysninger havde været ønskelige, ansaaes nu den Franklinske Expeditions Skjæbne vis, og da England just dengang var indviklet i Krigen med Rusland, fandt den engelske Regjering Dieblisset ugunstigt til fortsatte Undersøgelser. Hermed vilde imidlertid ikke Franklins efterladte Enke staa sig til Ro, og hun udrustede for egen Regning en Expedition, bestaaende af Skruedamperen „Fox“, under Kaptein Mac Clintock, for at opdage Sporene af den savnede Franklinske Expedition. Kaptein Clintock forlod England i Mai 1858 og vendte tilbage i Septbr. 1859.

Hans Undersøgelser kronedes med saameget Held, som efter Omstændighederne var at vente. Dels ved Beretninger af Eskimoer, som man traf, og dels ved de nøiagtigste Undersøgelser, er det bragt til Biskhed, at (isølge en Beretning fundet paa den nordvestlige Kyst af King Williams Ø, dateret 26de April 1848 og undertegnet af Kapteinerne Crozier og Sigjames) „Crebus“ og „Terror“ blev forladt den 22de April 1848, og at de Overlevende, 105 i Tallet, havde begivet sig i Retning af den store Fiskeflod, samt at Sir John Franklin døde den 11te Juni 1847.

Den Flok af 30 a 40 „hvvide“ Mænd, som Eskimoerne fortalte stulde være omkomne af Hunger i Nærheden af den store Fiskeflod, var altsaa den sidste Rest af de 105 Mand, som den 22de April 1848 forlod „Crebus“ og „Terror.“

Kaptein Clintock fulgte de Spor, som disse Ulykkelige havde efterladt sig indtil 65 geografiske Mile fra de forladte Skibe og fandt paa dette Punkt (69, 0 9 Gr. n. Br. og 97, 27, Gr. v. L.) en stor Baad, som det rimeligvis havde været Hensigten at gaa op ad Fiskefloden med, men som man sandsynligvis havde forladt paa en Tilbagevej til Skibene, da Baadens Stilling pegede i den Retning. En stor Mængde Klæder samt to Menneskefæleter fandtes i den. Det ene af disse laa i Baadens Agterdel under en Dugge Klæder, det andet, der var meget medtaget sandsynligvis af vilde Dyr, fandtes i Forstavnen. Lommebøger, Sølvsteker og Gasler samt nogle religiøse Bøger fandtes ogsaa, men ingen Journaler eller blot Navn paa nogen af Klædningsstykkerne; to dobbelt-

Øbde Geværer stod opreist ved Siden af Baaden, saaledes som de var stillede der for 11 Aar siden.*)

Kapitel 1.

Reise fra Plymouth til vort første Vinter-
kvarter i Sjen.

Da min Dagbog, som jeg førte paa Reisen, maatte blive tilbage paa Skibet midt i Ishavet, har jeg siden efter Grindringen skrevet nærværende Dagbog. Ved Forfattelsen af samme, understøttedes min Hukommelse ikke alene af flere flygtige med Blyant gjorte Notitser, som jeg heldigvis reddede, men jeg havde desuden Udgang til Kapteinens egen Skibsdagbog. Desuagtet indser jeg nok, at den følgende Beskrivelse maa blive mangelfuld, da jeg med Hensyn til saamange smaa og dog anskuelige og interessante Træk alene har maattet stole paa min Hukommelse.

Den af mig anmerkede daglige Temperatur er efter Fahrenheit (+ 32 F. = 0 Reaumur**). Hvor der blot er en Opgave, er derunder at forstaa Middelttemperaturen i Løbet af 24 Timer. Bredde- og Længdegraderne (bestlig Afstand fra Greenwich) er bestemt Kl. 12 Middag.

Fredag den 18de Januar 1850. Efter en heldig 7 Timers Reise fra London til Plymouth paa Greatwestern-Banen ankom jeg med min Ledsager, Broder Van Deurs, Kl. 5½ til Devonport. Vi leiede en

*) Af en dansk Mand ved Navn Carl Petersen, der som Løst ledsager Kapt. Mac Clintock paa „For“, har man en omstændelig Beretning om denne Expedition.

**) En Tabel til Sammenligning mellem de tre Thermometre findes i „For Hjemmet“ for 1878 Side 134. Feb.

Baad og roede under heftigt Regn ud til Skibet Enterprize, som laa for Anker i Plymouth Sund ved Siden af Skibet Investigator. Ankommen der fandt vi Mandstabet isærd med at indtage Levnetzmidler, Stenful og andre Nødvendigheder. Det var en vild Hurlumhei; nogle af Matroserne vare berusede, og en saa vi lagt i Fern agterud. Kaptein Collison og hans Gæst, Commodore Mac Clure, havde netop endt deres Middagsmaaltid og ønskede mig velkommen paa det venligste. Broder Van Deurs samtalede i længere Tid med Kapteinerne, i hvilken Samtale jeg ikke kunde tage Del af Mangel paa Kjendskab til det engelske Sprog.

Lørdag, 19de Jan. Om Morgen tog Kapt. Collison mig med til Devonport, hvor vandtætte Klæder og andre Smaating blev indkjøbt for mig. Jeg tog Afsted med Broder Van Deurs og Smith, saa mig derpaa om i Byen og vendte derpaa Kl. 6 om Aftenen tilbage til Enterprize i Følge med Kapt. Collison. Ankommen der blev jeg strax bragt ombord i Investigator, fordi, som man jagde mig, der ikke var nogen ledig Kahyt for mig i det andet Skib. Men i Valparaiso skulde jeg atter vende tilbage til Enterprize. Commodore Mac Clure var sysselsat med at skrive Breve, men tog meget venstabeligt mod mig, hød mig Vin, Kofiner og Mandler, og sagde derhos Udstilligt, som jeg desværre ikke kunde forstaa. Paa Skibet var Alt i Bevægelse. Mange var sysselsatte med at skrive Breve; Proviant og andre Sager indtoges, og Fade, Kister og Kasser laa omkring overalt, saa man neppe kunde komme ud af Kahytten. Aftenen tilbragte

jeg med at skrive Breve. Min nye Betjent, Corporal Farquarson, havde gjort en god Seng for mig i min Kahyttilligemed de nødvendige Basse-redskaber.

Søndag 20de Jan. Om Morgen kl. 6 blev Ankeret lettet, og nu gik det tilsløs med en god Vind. Vilde vi gjense Europa? Og naar? Disse Spørgsmaale paatrængte sig mig ubilkaarligt, da Skibet førte os stedse videre ud i det grændseløse Hav. Udsigten i Fremtiden er dunkel! En Polar-Expedition, saa fuld af Hindringer og Farer! Hvor længe ville Ismaasjerne i det høie Norden holde os fast? Maaffe i 2 Aar eller længere, eller endog for stedse? Dog for den høie og almægtige Frelser, under hvis Beskyttelse vi Uværdige begynde denne farefulde Reise, er alt dette bekendt. Han gjøre, hvad ham godt synes! — Jeg holdt en ensom Morgenandagt i min Kahyt. I Formiddag blev jeg af Kapteinen foreslået for Officererne og givet Officers Rang som Interpreter (Tolk). Matroserne bleve af Kapteinen befalede at betragte mig som Officer og at hilse mig som saadan. Matroserne vare ved godt Mod. De havde til Frokost istedetfor Chokolade faaet Grog, og denne havde maaste forøget deres muntre Lune. Middagsmaaltidet, som jeg idag første Gang nød i Selskab med engelske Søofficerer, var rigtignok hel forskjelligt fra det, jeg var vant til i vort Missions-skib Harmony. Det varede fra Kl. 3 til 8. Siden drak man The og Whisky-punsch.

Vort Skib, "Investigator", er en liden Fregat (Barkskib) paa 423 Tons. Skibspersonalet bestaar af 66 Matroser; Kaptein: Robert Le

Messure Mac Clure; 2 Løjtnanter Haswell og S. G. Cresswell; 2 Mates (Secondløjtnanter): R Wynjatt og H. Sainsburry; 2 Skibslæger: Dr. Armstrong og H. Piers; Proviantmester: J. C. Paine, der tillige er Skibsfriver; Kvartermester: S. Court. Disse Officerer kaldes Wardroom- eller Gunroom-Officerer. Matroserne ere inddelte i 3 Klasser. Den første Klasse er Underofficererne, hvortil regnes 4 Tømmermænd, Smed, Bager, Koffe, Seilmagere o. s. v. Kapteinen har en Kof og to Tjenere. Matroserne holde til under Dækket, hvor de sove i Hængematter, inddelte i Bakkellag paa 8 Mand. Enhver Officer har sin egen Sovetahyt, 7 Fod i Firkant, hvor der er Seng, Basse- og Skrivebænk og en Stol. Enhver har en Tjener, som holder Kahytten og Tøiet i Orden samt vasker Vinnedet. Da ingen Skibsdrenge er paa vort Skib, saa blev 8 Soldater, en Corporal og en Sergeant antaget som Officerernes Betjente. Derfor faar hver foruden sin Skibsløn 12 Shilling (omtrent 13 Mark norsk) maanedlig. Vi har kun 2 Kanoner, men Geværer, Pistoler, Haandgranater og kongrevsle Kastetter. Skibskosten bestaar af saltet Kjød og Flesk, fersk hermetisk nedlagt Dyr, Faare- og Kalvekjød; tørrede Grøntsager, Urter, Poteter osv. Til Frokost Chokolade, til Aften The og Skibstbebakker. Viddiffe, Agurker og Sennep bliver uddelt to Gange ugentlig. Før vort Skib forlod England, lagde Officerne sammen 450 £ (omtrent 1800 Spd.) og kjøbte derfor Vin, Æl og andre Levnetsmidler. Døgnet er inddelt i 6 Bagter; hver paa fire Timer. Hver Bagt bestaar

af 1 Officer og 15 til 20 Matroser. Om Morgenen Kl. 5 bliver der purret ud, hvorpaa Skibet bliver gjort rent indvendig; Kl. 8 Frokost; Kl. 9 Mønstring paa Fordækket, hvor til Enhver maa indfinde sig. Indtil Kl. 11½ bliver Matroserne nyttigt sysselsatte; Kl. 12 Middagsspise og Fritid til Kl. 1½, og derpaa arbejdes indtil Kl. 5. Kl. 6 The, og derpaa bliver der kommanderet „til Lyttighed“. Kl. 8 gaa de tilfængs. Officererne spise Kl. 2 Eftermiddag; Kapteinen Kl. 4. Officererne gaa tilfængs, naar de selv synes. De daglige Rationer af Skibskost blive af Proviantmesteren hver Middag udleverede til de forskjellige Bordselskaber for den kommende Dag. Hver Mand faar hver Dag en Gill (omtrent en Pæl) Grog.

Onsdag, 23de Jan. De sidste tre Dage havde vi vakkert Veir og gunstig Vind. Jeg sølte mig meget fremmed i mit svømmende Hus og det ubekjendte Selskab. Kapteinen saavel som Officererne er meget venlige imod mig; kun Skade, at jeg ikke forstaaer Sproget. Min Betjent er en Skotlænder, og vi maa gjøre os forstaaelige for hverandre mere ved Tegns end ved Ord.

Thorsdag 24de Jan. Sidste Nat havde vi stærk Modvind og imorges en frygtelig Storm. Kl. 8 knækkedes de øverste Master og styrte de øieblikkelig ned. Bølgerne sloge over det dybtgaaende Skib. Denne Ulykke foraarsagede en forfærdelig Støi paa Skibet. Jeg blev næsten den hele Dag i min Kahyt, hvor det indtrængende Søvand stod 2 Tommer høit. En bedrøvelig Begyndelse for mig, som var ganske fremmed for Sølivet og Sproget.

Fre dag 25de Jan. Regn og svag Modvind. Nye Master opsatte. 5 Mand faldt ved denne Leilighed overbord, men bleve reddede. Det knager og brager i det svært ladede Skib, idet det kastes hid og did af de høie Bølger. Jeg følger Intet til Søhyge.

Thorsdag, 31te Jan. Veiret er fremdeles meget ubehageligt, Regn og svær Søgang uafsladelig. Skibet tager svære Overhalinge. Sengene ere ganske gennemvandede. Forrige Søndag blev ikke arbejdet, men heller ikke holdt nogen Gudstjeneste. Den 29de var jeg tilbords hos Kapteinen. I dag saa vi Enterprize og signaliserede med det. Skibet blev pumpet læns. Vandet stod 4 Fod i Pumperne.

Fre dag, 1ste Februar. Den hele Dag Modvind og Regn. Den ene Bølge efter den anden slog over Dækket. Mandskabet uden Beskjæftigelse, er lystigt, og Violinen i fuld Virksomhed.

Mandag, 4de Febr. Vakkert Veir, stærk, god Vind. Kapteinen besaa Kahytterne, og der blev truffet Antakten til at tørre Sengene. Smaa Fjernovne ophevedes, og gloende Kanonkugler bragtes ind i alle Hjørner og Kroge. Om Aftenen udbrød Ild, der kun blev slukket ved hastig Hjælp af Bagten. Mange nye Seil forbrændte.

Tirsdag, 5te Febr. Veiret vakkert. Vinden gunstig. Stor Skibsvast. Om Aftenen frygtelig Larm, Dansen og Syngen. Alt nyt for mig, saa jeg neppe kan finde mig deri. Jeg havde næret ganske andre Forestillinger om vor farefulde Reise. Al Herre og Frelser, hav Taalmodighed! Hjælp Herre, saaledes som

du selv bedst synes! Jeg er meget bedrøvet.

Torsdag, 7de Febr. (Bredde 38 Gr. 9'; Længde 19 Gr. 45'; Temperatur 59 Gr.). Det begynder at blive varmt. Veir og Vind er god. I dag kom vi i Nærheden af Azorerne. I Eftermiddag mødte vi to Skibe. Jeg var tilbords hos Kapteinen. Siden blev Whistypunsch ombuden. Jeg nød ikke meget, da den er meget stærk.

Fredag, 8de Febr. Fra idag af skal hver tredje Dag en Flaske, hvori Efterretninger om vort Skib, fastes ud. Fra idag af skal jeg daglig Kl. 12 komme til Kapteinen og drikke et Glas Vin med ham. Mine Bøger, mit Skrivetøj og min Guitar, som er ganske fugtige, skal jeg fra nu af opbevare i Kapteinen's Kåhst.

Onsdag, 13de Febr. Det begynder at blive meget varmt. Skibet seiler formedelst den bestandig gunstige Vind 8—9 engelske (nøget over en norsk Mil) i Timen. Hverken Fugle eller Fiske sees. Fra idag af har jeg gjort mig det til Regel daglig at læse 2 Timer Engelsk og 2 Timer Eskimo-Sprog.

Onsdag, 20de Febr. (Bredde 15° 36'; Længde 26° 40'; Temperatur 73°). Igaar kom vi til i Passatvinden*). Vi saa mange flyvende Fiske og Stormfugle. I dag fik Mandskabet Befaling til at anlægge Sommerdragten: hvide Buxer, Trøje og Straahat.

Torsdag, 21de Febr. En herlig Sommerdag. Jeg tilbragte Matten paa Dækket. Det var over

*) Saa taltes den Vind, som paa hine Øer der blæser stadig i længere Tid fra samme Kant.

al Beskrivelse behageligt. Om Aftenen Musik og Dans, hvori Officerne tog Del.

Fredag, 22de Febr. I hvilken herlig Aften! Naar blot ikke den Larmen og Dandsen var. Dog kan jeg mangen Gang synge til min Guitar: „Jeg tør dig i Anden Kysse“ osv.

Søndag, 24de Febr. Hver Søndag er der Gudstjeneste, som bestaar deri, at Kapteinen staaende forelæser den dertil skrevne Bøn, en Psalm og 2 Kapitler af Bibelen foruden de 10 Bud og det for Søndagen bestemte Evangelium og Epistel. O, hvor herlig er ikke Søndagen! der høres hverken Musik, Dans eller Larm. En Matros blev pludselig syg.

Tirsdag, 26de Febr. Tre hele Dage mørkt Veir og ingen Vind. Heden begynder at blive næsten utaalelig. I dag maatte hver Mand bade sig. Hvo der ikke kunde svømme blev kastet ud med en Line om Livet. Jeg var glad, at jeg havde lært at svømme i min Ungdom. Kapteinen var den Første, der sprang overbord.

Fredag, 1ste Marts. (Temperatur 82°). Vind og Veir behagelig. Mange Hajfiske og Delfiner (Marvbin, Niser) viser sig omkring Skibet. Dersom jeg bare havde en kristelig Ven at omgaaes med!

Tirsdag 5te Marts. (Sjældig Bredde 0° 6'; Længde 27° 16'; Temperatur 81° F. = 22° R.). Heden er ganske utaalelig. Den foregaaende Dag saa vi Dampskibe. I dag tillod Kapteinen Matroserne at fejre den bekendte „Neptunsfest“. De Matroser, som første Gang passere Vinien (Ækvator), blive indsmurte

med Tjære, og siden strabet rene igjen med et Stykke Baandjern, som tjener til Ragekniv. Jeg vil ikke nøiere beskrive denne Fæst; jeg vil heller ganske forglemme den. Man skulde tro, at saadanne Mennesker, som leve i bestandig Fare paa Vandet, maatte være alvorligere end de, som leve i Sikkerhed paa Landet, men det er ganske omvendt; thi har jeg nogenstunde seet fræffe og ugudelige Mennesker saa var det disse. Den strenge Skibsløb er neppe tilstræffelig til at holde dem i Orden.— Et brasiliansk Skib kom os nær og fik engelske Aviser hos os.

Onsdag, 6te Marts. Vinden er meget svag, men Veiret herligt, kun er Heden trykkende (82°); kunde jeg dog sende en Tiendedel af denne Varme til Labrador og faa mig et Stykke Is istedet eller et Glas koldt Kildevand. Bort Drikkeband er slet og lunfent. Vi saa flere Skibe; et hamburgsk Skib blev praiet. Siden vi forlod England, er næsten ingen Dag passeret, uden at Noget har været arresteret; idag er tre Mand indespærrede.

Tirsdag, 12. Marts. (Bredde 13° 44'; Længde 33° 15'; Temp. 80°). Vakkert Veir og god Vind. Vi er 40 engelske Mile fra den brasilianske Kyst. Flyvende Fiske omsværme Skibet. Om Aftenen fra 6 til 8 var stort Spektakel, Komædie og Dans. Jeg sad som sædvanlig, alene i Kapteinens Kahyt og kunde hynge med ret salige Følelser: „D, hvor vel er jeg tilmode, Jesus, søde Sjæleben!“ osv.

Lørdag, 16. Marts. Veiret er herligt. Samtalen med Kapteinen gaar med hver Dag bedre. Om Aftenen gif vi Begge op paa Dækket

og betragtede, liggende paa Ryggen, de skønne sydlige Stjerner.

Lørdag 23. Marts. (Bredde 27° 6'; Længde 44° 42'; Temp. 75°). Herligt Veir. Hvor skjønt kunde her være, dersom vi Alle vare Kristne! D, kunde jeg idag høre i en Menighed Dagens Psalme: D, Bethania, du Fredens Hytte! osv. Ikke langt herfra er Palmernes Land, men desværre er ogsaa der kun Faa, som bryde Grenene og gaa den Høie imøde.

Tirsdag, 28. Marts. Idag havde jeg Leilighed til at tale med vor Skuespiller, Anderson, en Neger.

Han havde faret som Kof i 2 Aar med et Skib, som bragte tydske Udvandrere til Amerika, og kjendte nogle tydske Ord. Desværre er han et aldeles gudsforgaaent Menneske. Han er meget yndet blandt Mandskabet som Spasmager.

Paaske-Søndag 31. Marts. Det var en herlig Paaske-dag. Jeg kunde ret høitideligholde den i mit ensomme Lufat. Hvilket elendigt Liv har dog de Mennesker, som intet ved om Kristus. De søger Fornøielser, hvor ingen er at finde.

Mandag, 1. April. (Bredde 38° 40'; Længde 52° 25'; Temp. 62°). De sydlige Stjerner ere delige, men jeg finder det sydlige Kors*) af liden Betydning. Jeg har flere Gange søgt det og havde ikke kunnet finde det, hvis det ikke var bleven vist mig. Magellans to smaa Skypletter („Kap = Skjerne“) ere interessante, især naar man ser dem gennem det store Skibsteleskop. Stedse flere Fugle og Fiske, især Haffiske, sees. Havets Udsning om

*) En Stjernegruppe.

Oversj.

Natten er vidunderlig skjøn. Sid- indtil har Mandskabet holdt sig friskt, men nu har vi 2 meget syge. Mr. Piers kommer daglig til mig, og vi læse Engelsk. 170 Favne dybt i Havet viste Termometret 59°.

Lørdag, 6. April. (42° 17' Bredde; 56° 18' Længde; Temp. 56°). I flere Dage har vi nu haft meget ubehageligt Veir, megen Regn og Storm. Flere Fugle blev fangede, deriblandt 3 Albatrosser, som holde 10 Fod 5 Tommer mellem Vingespidserne. Af de i Arrest henhidende 4 Matroser fik den ene idag Kat, (Bidstning) en affhyelig Straf, hvorved Ryggen sønderflænges i en forfærdelig Grad; men det synes, at saadanne Straffe er nødvendige for saadant raat Pas*).

*) En engelsk Søofficer, Osborn, har beskrevet denne samme Opdagelsesreise. Han var ikke selv med, men har haft til sin Ufbenyttelse Kapteinens Skibsjournal og Dagbog. Med stort Talent skildrer han den hele Rejse som et Meistersykke af Sømandskab, og fast i hvert Kapitel af Bogen finder han Anledning til Beundrings-Udraab over de mange Prøver paa britiske Sømandsdyder. De ere Helte, alle Inveftigator-Mændene, fra Kapteinen til sidste Mand. — Men saabanne Ting som dette her, at Matroserne maatte arresteres og straffes for deres Udfælelser, omtaler Osborn ikke med en Stabelse.

Det er af de første ret alvorlige Tilfælde i Polarhavet, da Drid-Vien engang slyngede Skibet mod Klipperne, og alt Haab syntes ude, udtrykker Osborn sig saa: Det er i saadan overhængende Fare, at det ret gjælder om Disciplin og den Forvisingning, at hver Mand ufravigelig vil gjøre sin Pligt, ligesom bore herlige Sæmænds medfødte gode Gegenfæber i det Hele just da komme tilhjæ. Uslinger vilde under saadanne Omstændigheder have forladt Skibet; men Inveftigator-Mændene var gjorde af et andet Stof; de vidste desuden, at der var En, som baagede over dem, og som er „mægtig til at hjælpe“, og de rædsomme Klipper, som om saa Minutter kanske skulde kænse over deres Grab, saa de an med uforfæbebe Mænds rolige Mod“ ojs. Men Miert-

Den følgende Dag blev Gudstjenssten, formedelst Regnen og Stormen, holdt paa Mellemdækket.

Tirsdag, 9. April. Raat, graakoldt og stormende Veir. Tre Gange blev der fundet Grund paa 60 Favne, uden at vi saa Land. Matroserne havde igaar et Slagsmaal, og som Følge deraf bleve idag 5 Mand straffede. De syge er meget daarlige og desværre uden kristelig Trøst.

Mandag, 15. April. (Bredde 52° 30'; Længde 65° 28'; Temp. 47°). De sidste Dage har det

skjning, som ogsaa omtaler den samme Begivenhed, beklager, hvad Osborn fortier, at nogle af Matroserne i den tortvibede Stund brød op Spiritus-Kammeret for at glemme Dødsfrygten i en Kus.

Miertskjning mangler meget af den engelske Forfatters Smag og Kunst. Men det opvies ved hans religiøse Ubor. Og det er ikke det mindst Interessante ved hans Bog, at vi saa se, hvorledes denne fremmede, tilfærbige Mand, som traf sig tilbage fra det lystige Liv ombord, og som vel de raske Engelskmænd fra Først af Lidet endjebe, dog Lidt efter Lidt vandt Anseelse blandt Høie og Lave ombord og kom til at udøve en vækkende og opbyggende Indflydelse paa flere af sine Omgivelser.

Osborn maa ogsaa rose Miertskjning. Ved at omtale Ekimoerne og deres hedenske Naturtilstand siger han paa sin Maade: „Saabanne Mand som Hr. Miertskjning vilde paa saa rar fulbstændig reformere dette lærvillige og forstandige Folketard. Han er, som før sagt, en Sachser af Føbsel og havde i mange Aar været Missionær i Labrador. Udriig var denne fortvæffelige Fyr raadbill: Han kunde sy sig et Par Sto eller striffe en Nat-trøje, bygge et Hus af Ler eller Træ, eller syngte en Sang og spille dertil paa Guitaren. Han havde et stærkt Legeme, og han var glad og tilfreds under alle Tilfætkeller, Noget som vel kom af, at han bestandig havde været vant med et tærdeligt og nøjsomt Liv.“

Netop Sammenligningen med Osborns Vert er saa vel stikket til at fremhæve den bestedne Simpeltjed og inberlige Gudsfrøgt, som udmærker Miertskjnings Bog, og som skulde pryde ethvert til Folkelæsning bestemte Strift.

Devsjættøren.

bæret meget taaget; men vi havde god Vind. Igaar opdagede vi Land mod Vest og blev ved at krydse hele Natten; imorges kom vi i Nærheden af Kap Virgin. Tusinder af hvide Fugle saa vi ved Strandbredden. Creswell skjød en hvid Svane. Dagen i Forveien var der bleven faldt 2 Sø = Ørne af sortbrun og hvid Farve; Vingerne maalte 11 Fod. Kl. 10 Formiddag var vi ved Indløbet til Magellansstrædet. Til Høire laa Patagoniernes Land, til Venstre Ildlandet. Paa de grønne Høie saa vi store Hjorde af Lamaer græsse. Træer findes her ikke, kun smaa Krat.

Tirsdag, 16. April. (Bred- den og Længden den samme; Temp. 46°). Vi laa for Anker Natten over, ikke langt fra Landet. Strømmen løber her 5 engelske Mil i Timen. Springslod 30 til 40 Fod høi. Kl. 10 om Formiddagen saa vi i det fjerne Krigsdampskibet „Gorgan“, Commodore Painter, ligge for Anker. Dette Skib var kommet fra Valparaiso for at trække os gennem Magelsstrædet, Kl. 11 indhentedes vi af en amerikansk Dampbaad „New World“, som skulde gaa til Californien. Paa den nære Strandbred var henimod 300 Patagonier forjammede, flere tilhest. Kl. 1 om Eftermiddagen ankom Dampskibet og tog os paa Slæbetoug. Der fik vi høre, at Entreprize, som vi ikke havde seet siden 26de Januar, var passeret herigjennem for 2 Dage siden. Paa Sandy Bay traf vi atter mange Patagonier i lange Kapper af Lamaefind. Disse Folk er meget store og stærke. Kvinderne 6 Fod, Mændene indtil 7 Fod og 3 Tommer høie. De har brede godt pro-

portionerede Ansigter, brun Farve, langt sort Haar*). Jo længere vi kom desto varmere blev Landet, paa begge Sider bedækket med Skov. Ildlandsøerne har høie Bjerge. Nær ved Sandy Bay laa et Skib paa Land, som var bleven kastet op ved den 14 Fod høie Strømslod.

Onsdag, 17. April. Seilet hele Natten. Om Morgenen Kl. 8 tilankers i Port Famine, en Forbrøder-Koloni, tilhørende Chili. Vi kjøbte der en Oge og nogle Svin. Flere Seilbaade laa her for Anker. Den med Skov bevogede Egn vidunderlig skjøn.

Torsdag, 18. April. (Temp. 25°). Igaar aftes sent kom vi tilankers her i Fortesquew Bay eller Port Galland. Ved Siden af os ligger Enterprize, Gorgon, New World og et Dufin andre, mindre Skibe. Dagen var stormfuld. Der blev indtaget friskt Vand; vore 3 Søgne blev bragt ombord i Gorgon og junde Folk taget derfra iftedet. Jeg var iland om Dagen og samlede Blomster, og aflagde derpaa et Besøg i New World, hvor jeg traf

*) I Aaret 1833 gik Præsten Titus Coan fra Killingworth, Connecticut, tilligemed en anden Missionær til Patagonien for at grundlægge en Mission der; men det maatte snart opgives, da der ikke var noget Haab om Fremgang. Missionær Coan reiste derpaa til Sandwichs-Øerne, hvor han siden har missioneret, og han er der fremdeles. Det laaber til, at den indfødte Patagonier er altsor kry og hovmodig og derfor lidet modtagelig for Belærelse. I sit Werk *Adventures in Patagonia* (Dobb, Mead & Co., New York 1880) fortæller Hr. Coan blandt andet, at han traf paa en stor Mængde rømte Matroser blandt Patagonierne, men de bleve behandlede næsten som Slaver; de havde ikke Lov at besejge en Hest. Det laaber ellers til, at Missionærerne ikke fik lært Patagoniernes Sprog. En forbiiseilende Brig tog Hr. Coan og hans Lebjager ombord og bragte dem til Falklands-Øerne. Keb.

flere Dystere, som gif til Kalifornien for at blive rige uden Møje(?). Den Egn, som Patagonierne bebo, er meget vasser. Jeg saa 5 store Wigwammer, de vare ubeboede; og saa Baade saa jeg, som lignede Eskimo-Kajakker, men gjorde af Træbark istedetfor af Sælhundstind. Om Eftermiddagen var jeg tilbords hos Kaptein Collison paa Enterprize, hvor jeg hørte, at vi ikke skulde seile til Balparaiso men lige til Sandwichsøerne. Jeg blev opfordret til strag at bringe mine Sager ombord i Enterprize og der indtage min nye og bekvemt indrettede Kahyt. Men da dette ikke var en udtryffelig Befaling, og Kaptein Mac. Clure desuden indlagde et godt Ord for mig, saa kunde jeg forblive paa In-vestigator, indtil vi kom til Sandwichsøerne, hvor vi skulde opholde os 14 Dage. Mig var det meget hjært, thi Flytningen fra Skib til Skib under det stærke Regn og den høie Søgang vilde været forbunden med mange Besværligheder, og alle mine Sager vilde være blevne vaade. Aftenen tilbragte jeg med Office-erne paa Enterprize.

Fre dag 19. April. Veiret var smukt, men vi havde en svag Modvind. Kl. 6 gif vi under Seil. Dampskibet Gorgon tog begge Skibe paa Slæbetoug og traf os 6 til 7 Mile i Timen. Om Eftermiddagen gif det langsommere, da stærk Strøm bar imod. Vi bleve besøgte af flere Fjeldlændere (Bescheræer) i deres Kanoer. Folkene se elendigt ud og opvække Medlidenshed. De er smaa af Vægt, Kvinderne 4 Fod, Mændene 5 Fod høie. De har tykt Hoved og Liv, tynde Arme og Ben, der ovenikjøbet er indad bøiede.

Haaret er langt og fort, og man kan neppe skjælné Hudfarven formedelst det Smuds, som bedækker dem. Deres Bedækning bestaar af et lidet Sælhundstind, som er hængt over Skuldrene og bundet sammen paa Bryttet. Deres Baade er Kanoer af Træbark, 12 Fod lange og 3 Fod brede. En saadan Baad rummer 5 Borne: 2 Mænd, 3 Kvinder og Børnene. Midt i Baaden brænder paa en flad Sten en liden Fld, som en af Kvinderne vedligeholder; de Andre ro. Foran og bag i Baaden sidde Mændene. Fra Tid til Tid dukke Kvinderne under for at hente Muslinger og deslige, som derpaa steges ved Flden og forteres af Mændene. Deres Sprog var os aldeles uforstaaeligt. Et af Kvindfolkene streg baki og bakunga. Jeg kastede noget Tobak og mit Lomme-tørklæde ned til det stakkels, nøgne Bæsen; hun bandt det sidste om Hovedet, og svømmede til den nærmeste Strand. Ak, skal da ikke disse stakkels Hedninger ogsaa høre Evangeliet? Skibe med Missionærer seile her forbi til fremmede Lande, og om disse paa det laveste Trin af Mennefskeheden staaende Brødre bryder Sengen sig! — Jo mere vestlig man kommer, desto høiere og mere klippesuld bliver Kysten paa begge Sider af Strædet. Træværten op-hører, og man ser kun Krat og Mos. Store Isbræer ligesom i Norden vare at se.

Lørdag, 20. April. I dag Formiddag kom vi fra Magellanstrædet ind i det stille Hav, der dog var intet mindre end stille, thi stærk Nordenvind og høi Sø hilfede os, saa at det 12 Tommers Slæbetoug sprang. Da Dampskibet nu

ingen videre Tjeneste kunde gjøre os, for dette tilbage til Valparaiso, og vi satte Kursen til Sandwichsøerne.

Tirsdag, 30. April. (Bredde $51^{\circ} 2'$; Længde $81^{\circ} 57'$; Temp. 42°). Veir og Vind ugunstig. Det afvejler med Sne og Regn. Skibet bliver kastet op og ned; Bølgerne gaa over Jordækket. Man kan hverken staa eller sidde, og selv liggende maa man stemme mod med sine Knæer og Albuer for ikke at blive kastet ud af Røien. Alt i Skibet er vaadt.

Onsdag 1. Mai. En stærk Østenvind driver os mod Vest, medens Bølgerne komme fra Nordvest. Skibets Overhaling er derfor næsten utaalelige. Selv nogle Matroser og Officerer ere søsyge.

Fredag 10. Mai. (Bredde $38^{\circ} 49'$; Længde $91^{\circ} 30'$; Temp. 59°). Veir og Vind ugunstig. I 14 Dage føre vi kun 2 smaa Seil. Standsfældningen sønderlæaet; i Kahytterne er meget Vand, og Alt er gjennemvaadt. Som en Følge deraf ligge 14 Matroser syge. Jeg fik en Albatros, som veiede 16 Pd. og holdt 10 Fod og 5 Tommer mellem Vingespidserne. Bølgerne flaa ofte over Jordækket og efterlade en Mængde Fiske og andre Sødyr.

Tirsdag 14. Mai. I dag blev 3 Mand syge. Der rører sig ingen Vind, alligevel gaar der stærk Sø. Skibet kastes frygteligt omkring, saa Raanofferne ofte berøre Vandfladen. Dette Skibsliv er dog et elendigt Liv! Man kan hverken staa eller sidde eller ligge. Derhos er Alt: Klæder, Linned og Senge gjen-

nemvaade, og i Skibet hersker en affhyelig Stank.

Onsdag, 15. Mai. Forgangen Nat havde vi nogle voldsomme Vindstød, saa at Alle, selv Kapteinen frygtede for, at Skibet ikke kunde holde det ud. Vi kom tæt forbi nogle Korallrev og saa et drivende Mastetra. Kl. 7 idag tidlig brækkede et Vindstød tre af de øverste Stænger. To Ræer og et Seil gik tabt. Skibet arbejdede nu endnu voldsommere. Det Arbejde, som nu begyndte, var meget besværligt, fordi hver Mand maatte holde sig fast med den ene Haand formedelst Skibets Rullen og de frygtelige Styrtninger.

Torsdag, 15. Mai. Gud være lovet, at Gaarsdagen er vel overstaet. Det var den værste jeg endnu har oplevet paa Skibet. Jeg holdt mig saameget som muligt i min Kahyt, fjernt fra det ophidsede Folk. Skibet ligger nu hjælpeløst der, og kun paa de underste Master kan man føre nogle Seil. Der gives ingen Reserbemaster mere; idag blev stærke Ræer satte op istedetfor Master. Vinden bliver Gudstselv svagere.

Lørdag, 18. Mai. I dag faldt jeg ogsaa i Doktorens Hænder. Jeg havde gaaet vaad i mange Dage og sovet kun lidet om Nætterne i den vaade Seng. Naar jeg vilde lægge mig om Aftenen, maatte jeg ved Hjælp af min syge Betjent først brude op Tæpperne. Jeg fik noget Medicin og 4 Glas Cherry daglig at drikke. Kapteinen var meget venlig; jeg maatte tilbringe Dagen i hans Kahyt. Vore Samtaler vare lange og interessante. (Fortf.)

Jakobi Ben Israël, den lærde Jøde*).

(Af en gammel Læge).

Edvard Leskie havde mistet begge sine Forældre i sin tidlige Barn- dom og var da kommet i Huset hos sin eneste Slægtning, en ugift Onkel, der var Præst i den Egn, hvor jeg havde min Lægevirksomhed. Gutten havde gode Anlæg, som blev udvik- lede af hans lærde, noget overspændte Onkel. Blandt de Gaver, hvorved Edvard udmærkede sig, var navnlig en overordentlig Lethed for at lære fremmede Sprog; og han havde da især lagt sig efter Hebraisk, saa at han, 19 Aar gammel, var bleven saa hjemme i det Sprog som saa, der har ofret hele sit Liv til dette Studium. Det havde været hans Onkels Hensigt at sende ham til et af Universiteterne; men Døden, der saa ofte træder mellem Menneftet og hans vel overlagte Planer, ber- røvede Edvard hans Beslytting, og han stod nu ene, uden Ven eller Frænde. Hans Opdragelse havde gjort ham uskiftet til alle de Livs- stillinger, hvortil en ung Mand, som kun var i Besiddelse af Halvdelen af Edwards Begavelse, kunde have kæmpet sig frem i Verden; og det tilbagetrukkne Liv, hans Onkel førte, havde hindret ham fra at indgaa Forbindelser og slutte Bekendtskaber, som nu kunde have hjulpet ham til en Virksomhed, der passede for hans Kundskaber.

Det var en Aften paa den Dag, da han med oprigtig Sorg havde fulgt sin Pleiefaders jordiske Bev- ninger til Graven, og det forekom

ham, som om han med det samme havde begravet alle sine Forhaab- ninger; han tænkte nu paa, hvad han skulde gjøre med sig selv den næste Dag, da den nye Præsts Komme for bestandig vilde forjage ham fra det Sted, der saalænge havde været ham et hjært Hjem. Da blev der bragt ham et Bud fra Tieren af et meget smukt Hus i Nær- heden, der udbad sig en Samtale med ham den næste Morgen. Den Mand, fra hvem dette Budskab kom, var en Jøde, der levede uden nogen- somhelst Forbindelse med Omegnens Beboere, som slet ikke kjendte hver- ken ham eller hans Maade at leve paa; men han var stadig Gjenstand for deres Nysgjerrighed, og den Hemmelighedsfuldhed, hvori alt, der angik ham, var indhyllet, skærpede den bestandigt.

Fra den Dag, Jakobi Ben Israël havde taget sin Eiendom i Besid- delse, vidste man aldrig af, at han var kommen udenfor sin Park; hel- ler ikke fik hans Tjenere Lov til at gjøre det, naar det ikke var uund- gaaelig nødvendigt.

Hans Hus var en stor og præg- tig Bygning, opført i den Stil, som mest brugtes paa Karl den Andens Tid, og Parken, som laa omkring det, havde en stor Udstrækning og en Rigdom af Wildt. Den var omgi- ven af en fast Mur; men fra mange Steder var der en rig, afvejlende Udsigt langt ud over Egnen. —

Leskie anede ikke, hvad Jakobi

*) Den Ven i Norge, som i meget smukt Afstik har sendt „For Hjemmet“ nærværende Fortælling, modtage herigjennem vor hjertelige Tak. Udg.

kunde ønske at sige ham, og tøvede lidt med sit Svar; men det Egentlige, der knyttede sig til denne hemmelighedsfulde Mand, tiltalte hans romantiske Natur, og derfor bad han endelig Budet bringe den Hilsen, at han vilde komme til den fastsatte Tid.

Den næste Dag gik han da til Parken, og ved Porten blev han modtaget af den samme Tjener, der havde bragt ham Jødens Hilsen Dagen før, og som nu førte ham op til Huset. Han blev ført ind i et Bærelse, der var saa stort og saa glimrende udstyret, at Leslie snarere troede at være i en østerlandsk Fyrstes Palads end i en Privatmands landlige Bolig.

Han havde ikke ventet længe, før en Fløider aabnedes, og en Mand paa omtrent 60 Aar, ualmindelig høi og med en stolt og værdig Holdning, nærmede sig ham. Hans Ansigtssfarve var brunlig, hans Øine store, mørke og gennemtrængende, hans Haar og Skjæg tykt, sort og krøllet; og det forunderlige Indtryk, han gjorde paa Edvard, blev end mere forhøiet ved hans kostbare, armeniske Dragt.

Der var et Udtryk af Mand og Forstand i hans Ansigt; men han saa tillige meget streng og alvorlig ud, og han modtog sin Gæst koldt, næsten frastødende. Han gjengjældte Edwards dybe Hilsen med en let Hovedbøining, og det var først efter nogle Minutters Taushed, at han tiltalte ham.

„Kristne Yngling“, sagde han, „jeg har hørt, at De har helliget en stor Del af Deres Tid til at studere Sprog; sig mig, kjender De Hebraisk.“

„Jeg har studeret det“, sagde Edvard, „og især i den sidste Tid har jeg lagt mig efter det.“

„Saa ere disse Bogstaver altjaa ikke fremmede for dem?“ vedblev Jakobi, idet han kastede et Manuscript paa Bordet.

„Bistnok ikke“, sagde Edvard med et Blik paa Papiret.

„Tag da en Pen og og skriv dem af.“ Edvard gjorde, som det blev ham befalet, og skjønt hans Haand rystede lidt, havde han dog strevet omtrent et Dussin Linier med stor Nøiagtighed, da han blev afbrudt af Jøden, der udbrød: „Det er nok! Forstaar De nu ogsaa, hvad De har strevet?“ Edvard gjorde en Hovedbøining.

„Oversæt det da“. Denne Befaling blev udført med Lethed og Nøiagtighed. Jakobi sammenlignede Oversættelsen med Originalen og sagde da:

„Det er godt; det var altjaa Sandhed, hvad jeg hørte. Jeg trænger til en Mand med Deres Kundskaber, som min Amanuensis; og dersom De synes om denne Bestilling paa de Betingelser, som jeg vil knytte dertil, ville vi nok blive enige, hvad Pengene angaar. Min første Betingelse er, at De aldrig maa gaa udenfor min Park undtagen paa deres Sabbat, og da kun saalænge, som De behøver til at opfylde Deres religiøse Pligter, thi jeg ønsker, at Enhver skal dyrke sin Gud efter sine Fædres Vis og har derfor saameget større Ret til at fordre Udydighed med Hensyn til min anden Betingelse, nemlig: at De ikke vil blande Dem i Noget, som vedrører den Tro, jeg og mit Hus be- kjender os til. Forørigt skulle flere

Bærelser blive Dem anviste, og de Fornøielser, som min Park og mine Forder kunne yde Dem, skal De have fuld Udgang til. De kan forlade min Tjeneste, saasnart De bliver kjed af den; men, medens De er i den, venter jeg en ubetinget Efterlevelse af de Betingelser, jeg har stillet Dem. Gaa nu og tænk over mit Forslag, som jeg vil anse forkastet, hvis jeg ikke ser dem igjen inden tre Dage."

„Paa Grund af de Forholde, som jeg nu er i," svarede Leslie ham, „fordrer Sagen kun liden Betænkning. I Nat hvilede mit Hoved i det Hus, hvor det har fundet Ly siden min Barndom; i Aften vil jeg kun have Himmelsens Hjelving til Tag."

„Skal jeg da forstaa", spurgte Jakobi, „at De modtager mit Tilbud og gaar ind paa mine Betingelser?"

„Vare de endog saa mindre gunstige, maatte jeg vel gjøre det", svarede den unge Mand.

Edvard var nu beskæftiget hos Jøden fra tidlig om Morgenen til Kl. 3 om Eftermiddagen; den øvrige Del af Dagen kunde han anvende, som han selv vilde. Saa Ord veyledes mellem ham og hans Herre, og denne undgik med Forsæt enhver Samtale, der ikke stod i Forbindelse med deres Arbeide. Dette bestod for Edwards Bedkommende fornemmelig i at affkrive eller oversætte Steder af det gamle Testamente eller andre hebraiske Skrifter, hvilke Affskrifter eller Oversættelser han gav Jøden, saasnart de vare færdige; men han saa dem aldrig mere, ligesaa lidt som han fik at vide, hvorledes eller til hvilket Formaal de bleve brugte.

Jakobi Ben Israael var vel i Besiddelse af den Udholdenhed og Evne til at tjene Penge, som udmærker hans Folk; men han var tillige strengt retskaffen, og hans Værelse var uden Plet. Han havde handlet paa Middelhavet med overordentlig Held, og hans Gavmildhed var ligesaa fyrstelig som den Formue, han havde samlet. Han var tillige meget oplyst og talentfuld og følte stadig Trang til at udgrænse og forstaa Alt, hvorfor han havde gjort sig nøiere bekendt med den naturlige Philosophi, medens han tillige havde fordybet sig, maaste altformeget, i Studiet af Metaphysiken. Han havde, især siden han havde trukket sig tilbage fra Forretningerne, ofret en stor Del af sin Tid til at undersøge og udgrænse den Religion, han bekendte sig til; men jo mere han fordybede sig heri, desto mindre tilfreds blev han med Udfaldet. Han begyndte nu en Brevveksling med de lærdeste Rabbinere i Europa og spurgte om deres Mening i de forskjellige Tilfælde, navnlig gjorde han dem opmærksom paa flere Steder baade i den hellige Skrift og i Jødernes Targum*), som han ikke kunde faa til at stemme sammen. Det var i Anledning af denne Brevveksling, at han havde antaget Edvard Leslie som en Amanuensis eller Skriver.

De Svar, som Jakobi fik fra dem, han spurgte tilraads, vare langt fra at tilfredsstille ham og forøgede snarere hans Tvivl. Dybt rodfæstet i Fordom hindrede ham i at undersøge Beviserne for den kristelige

*) En ghalbiff Oversættelse og Dmskrivning af det gamle Testamente, især af de 5 Mosebøger.

Religion's Sandhed; men Tilliden til hans egen var rystet i sin inderste Grund. Hans Tanke havde forladt sit snævre Fængsel og var vandret ud i Spekulationens umaadelige Rum; men den fandt intet Punkt, hvor den kunde hvile. Han havde forladt den Havn, hvor han ikke længe troede sig sikker, og begivet sig ud paa Tvivlens uendelige Ocean, hvor han kastedes omkring af Bølgerne og gjenneblæstes af hver Værdoms Vind. Han saa sin Stilling: at han hver Time stod i Fare for at lide Skibbrud; men hans aandelige Mørke forhindrede ham fra at se „Stjernen i Østen“, som vilde have ledet ham ud over de oprørte Bølger.

En Morgen, da Eddvard og Jøden vare beskæftigede som sædvanligt, aabnedes en Dør, og en Kvinde kom hen til det Bord, hvor de sad og skrev: Hun var ung neppe 18 Aar; hendes Holdning og enhver af hendes Bevægelser vare fulde af Ynde, og hendes Ansigt havde meget lidet af det eiendommelige Præg, der udmærkede hendes Folk. Det eneste Kjendetegn paa, hvilken Slægt hun tilhørte, var hendes sorte, finklende Dine og mørke, buede Dienbryn og det rige, sorte Haar; thi hendes Hænde var hvid som Marmor, og hendes Kinder bedækkede med det fineste Rosenkjer. Der var et Udtryk af Tankefuldhed, om ikke Alvor i hendes Træk, der slet ikke passede med hendes ellers saa ungdommelige Udseende; men det var med det mildeste Smil, hun mødte sin Faders, Jakobis Blik. Hendes Skønhed blev endmere forhøiet ved hendes rige, men dog simple jomfruelige Dragt. Eddvard

gav efter for den første naturlige Fødslydelse og reiste sig, da Esther — det var den unge Piges Navn — kom ind; men et Blik paa hendes Fader, sagde ham, at en saadan Opmærksomhed hverken var nødvendig eller ønskelig, hvorfor han strax satte sig igjen og tog fat paa sit Arbeide, der aldrig mere blev afbrudt paa denne Maade. Han mødte ofte den unge Pige senere, men gik da gjerne forbi hende med en let, dog ærbødig Hovedbøining; hun gjengjældte tidt hans Hilsen med et Smil.

Da Eddvard havde været tre Maaneder i Jakobis Hus og en Morgen just vilde reise sig efter at have fuldført sit Arbeide, lagde Jøden en Pung i hans Haand og sagde: „Hr. Leslie, da jeg tilbød Dem denne Plads hos mig, nævnedes jeg ikke den Løn, jeg havde i Sinde at give Dem; men dersom Fødslydelsen af denne Pung ikke er efter Deres Forventning, saa sig det, og jeg skal søge at tilfredsstille Deres Ønsker.

Eddvard bukkede og gik; men den næste Dag, da han gik til sit Arbeide, lagde han Pungen foran Jøden og sagde: „Sir, enten har de taget Feil ved at give mig denne, eller De overburderer den ringe Hjælp, jeg yder Dem, i saa høi Grad, at jeg baade vilde misbruge Deres Gudelmodighed og saare min egen Samvittighed ved at modtage den rige Løn, De byder mig.“

„De er den første Kristen, jeg har hørt afflaa at tage imod mit Folks Penge, naar han ærlig kan fortjene dem“, svarede Jakob, og for første Gang saa Eddvard et Smil glide hen over hans smukke atvorige Ansigt; men De maa huske at Jngen for-

staar at bedømme sine egne Fortjener. Tag derfor Pengene, hvis De ikke vil fornærme mig, og betragt det, som De mener overgaar deres Tjenestes Værd, som et Slags Erstatning for Tabet af Deres Frihed."

Disse Ord bleve sagt i en saadan Tone, at Edvard sølte, det var umuligt at gjøre flere Indvendinger, han maatte da atter tage Pungen, skjønt kun halv tilfredsstillt.

Jødens Bevæggrund til at paa-lægge baade ham og de øvrige Beboere i sit Hus den Tvang, at de ikke maatte gaa udenfor Parken, var sandsynligvis den, at han ikke vilde have sin Tro og sin Naade at leve paa gjort til Gjenstand for Samtale nede i Landsbyen; men hvad Grunden end var, havde Leslie liden Anledning til at føle Trykket deraf. Skjønt det Liv, han førte i Jakobis Familie, i en vis Forstand var meget ensomt, havde det dog mange Tillokkelser for en Natur som hans. Da han var hos sin elskede, savnede Dunkel, tilbragte han ogsaa sin meste Tid i Ensomhed. Ensomhed siger jeg: Hvem har vel en Følelse af Ensomhed, naar han i Bøger taler med de store Mænd, hvis Genius har oplyst de sundne Tider og sendt sine Straaler ud i de kommende for at lede Efterslægten til Visdom? Hvilken Person, med Evner høiere end Dyrrets, kan være omgivet af Naturens stille, hellige Skjønhed, kan gaa i Skov og paa Fjeld, i Mark og Eng, ved Elve og Søer, og føle, at han er alene? Parken hvori Jakobis Hus laa, strakte sig over flere hundrede Tønder Land og omfattede de forskellige Naturskønheder: Høie og Dale, brede Skove og en sølvklar Sø. Meget

af sin Fritid tilbragte da Edvard her. Med et Bænk af en eller anden udmærket Forfatter i Haanden lagde han sig ned under et skyggesfuldt Kastanietræes blomstrende Hvælving, medens han af og til lod sit Die vandre bort fra Bogen for at hvile paa det rige Landskab, som smilede foran ham. Eller naar hans Sind var opfyldt af Tanker, som en berømt Forfatter havde fremkaldt hos ham, gik han om Aftenen ned til Søen, hvori de store Egetraer kastede sine Skygger, og han syntes da at se ind i et fortryllet Speil paa de dunkle Rjempestikkesler, som en mægtig Mand havde fremkaldt, medens han tillige lyttede til Vindens hemmelighedsfulde Musik i Grenene.

Derfor Edvard Leslie saaledes havde Grund til at glæde sig over de Midler, der stode til hans Raadighed med Hensyn til Arbejde og aandelig Vedervælgelse, havde han det ikke mindre, hvad hans øvrige Fornødenheder angik. Han nød alle sine Maaltider i sine egne Værelser; de vare rigelige og forsynede med alle de Delikateser, som Aars-tiden tillod. Den Tjener, han havde faaet til sin Opvartning, var vel meget opmærksom og ærbødig, men overordentlig taus, en Egenkab, som efter Edwards Erfaring syntes at herske i hele Huset, ligesom Jakobis selv til den ringeste Tjener.

Leslie havde ofte Grund til at tro, at Noget havde rørt ved hans Bøger, medens han var borte. Hans Mistanke faldt frag paa den Tjener, der gjorde rent i hans Værelse; men han kunde ikke forstaa, hvilken Interesse et Menneke i hans Stilling kunde have af det Slags Bø-

ger, der, som han kunde se, virkelig bleve brugte. En Bog især fandt han ofte paa urette Plads. Det var et Exemplar af det Nye Testamente, som han havde ladet indbinde med hvide Blade imellem, paa hvilke han skrev Forklaringer og Bemærkninger til Texten. Men snart gjorde han en Opdagelse, som forvisjede ham om, at Nogen læste i hans Bøger under hans Fraværelse, og tilige gav ham en sikker Formodning om, hvem denne „Nogen“ var. En Dag, da han kom tilbage til sit Værelse, fandt han Bogen ligge omtrent paa den samme Plads, som den laa, da han om Morgenens gik bort; men den var oplaaet ved et andet Kapitel, og ved Siden af saa han til sin store Forbauselse en Guldnaal, indlagt med kostbare Stene. Denne Naal var tydelig nok bestemt til en Kvindes Brug, og da der kun var een Kvinde i Huset, som kunde eie et saa kostbart Smykke, kunde han ikke tvivle om, hvem det var, der benyttede hans Bøger; men hvilken Tiltrækning denne Bog kunde øve paa En, hvis Tro stod i saa stærk Modstætning til Bogens Lære, og som desuden indeholdt saa mange og strenge Domme mod hendes Folk, det kunde han ikke forstaa.

Hans første Belymring var saa snart som muligt at redde sig ud af den store Forlegenhed, Fundet af dette Smykke havde bragt ham i. Men det var ikke saa let. Hvis han vilde beholde det, til der blev spurgt derefter, maatte denne Tilbageholden af fremmed Eiendom nødvendigvis stille hans Karakter i et tvetydigt Lys for Familien; men paa den anden Side, hvis han strax vilde fortælle, hvorledes han havde

fundet Naalen, vilde dette maaske paaføre dens Eierinde Bebreidelse og Mistanke. Som en sand Ridder foretrak han dog at udsætte sit eget Dødsømsme hellere end den unge Piges, og han besluttede at oppebie en Leilighed til useet af Trediemand, at give Smykket tilbage i de rette Hænder.

Hver Morgen og Aften, naar Beiret var godt, gik Edvard en længere Spadsjertur i Parken; men baade paa Grund af sin egen Tilbageholdenhed og sin Følelse for det Passende, undgik han de Steder, hvor Esther eller hendes Fader gik; denne Regel vilde han ikke engang afvige fra nu, skjønt han længtes meget efter at blive befriet fra det kostbare Juvelsmykke. Men en Aften, da han gik mellem en Klynge Træer, saa han ubentet Esther saa Skridt fra sig; skjønt han blev lidt forvirret ved dette ubentede Møde, tog han dog strax Naalen frem, rakte hende den og sagde: „Jeg antager, Frøken, at jeg har Ret, naar jeg mener, at dette Smykke, som jeg har været saa heldig at finde, kun kan tilhøre Dem.“

„Jeg takker Dem, Hr. Leslie, jeg er heldigere, end jeg fortjener at være“, svarede den unge Pige, og for første Gang hørte Edvard hendes sølvklare Stemme, der gjorde et dybt Indtryk paa hans Hjerte. Hun neiede og tog smilende Smykket, men lod sig ikke mærke med, om hun vidste, hvor det var fundet. Edvard gik videre, og Esther vendte tilbage til Huset.

Jakobi Ben Israæl, der frygtede for at bringe sin Datter, hvem han elskede inderligt, ud paa det Hav af Tvivl, hvor han selv kastedes om-

kring, besluttede for hende at skjule den Tvivl og Bekymring, han nærede med Hensyn til den Religion, de begge bekjendte sig til; men Esthers skarpe Sagtagelsesevne hindrede det. Ogsaa hun hjem søgtes af Tvivl, og den Grund, hvorpaa hun havde bygget sit Haab om Frelse, vaklede; men hendes Fordomme vare ikke saa stærke som hendes Faders, og derfor søgte hun at komme til Klarhed ved at gjøre sig bekjendt med Kristi Liv og Lære, som det fremstilles i det Nye Testamente, og sammenstille disse Beretninger med Forbillederne og Spaadommene i den gamle Sagts Bøger. For at faa Hjælp i dette Studium var hun thyt til Edvard Leslies Bærelse for at søge efter Bøger, og hun var saa lykkelig at finde Alt, hvad hun ønskede, i det lille Bind, jeg har nævnt. Ved at læse Bogen igjennem forøgedes hendes Tvivl; men hun fortvivlede ikke. Hun kastede sig paa Knæ for sin Gud, hvis Barmhjerlighed altid er den samme, og han, „paa hvem hun kaldte i sin Bekymring, var nær med sin Hjælp;“ thi han hører altid dem, der i Oprigtighed kalde paa ham. Skjællet faldt fra hendes Næse, og hun saa Lovens mørke Bogstav forsvinde for Retfærdighedens Sol, der steg op over hendes Sjæl og bragte hende Lægedom.

Da Edvard Leslie havde været omtrent et Aar i Jakobis Hus, sølte han, at hans Helbred ikke var saa god, som den pleiede at være. Forandringen i hans Udseende fremkaldte ogsaa ved flere Leiligheder et Spørgsmaal fra Jakob, der ellers var saa tilbageholdende. Men da Edvard nødig vilde gjøre Uleilig-

hed og desuden ikke heller kunde forklare, hvad der feilede ham, undgik han Spørgsmaalet og vilde ikke tilstaa, at han var syg, indtil Pennen en Morgen, da han sad ved sit Arbejde, paa engang faldt ham ud af Haanden, og han selv bevidstløs sank tilbage i Stolen. Jakobis tilsyneladende kolde Ligegyldighed smeltede nu strax for hans virkelig ædle og varme Hjertes Indsyndelser. Han kaldte paa sine Folk, og med stor Deltagelse og Bekymring anvendte han selv alle de Opbyggelsesmidler, der stode til hans Raadighed.

Edvard blev bragt til Sengs, og mindre end en Time efter holdt en Bogn, forspændt med fire Heste, for min Dør; ifølge den indtrængende Opfordring til mig om at komme strax, varede det ikke længe, før jeg var i Jakobis Bolig, hvor man strax viste mig op i den Syges Bærelse. Da jeg havde forordnet, hvad der skulde gjøres, gik jeg ind til Jakob, der i stærk Sindsbevægelse gik op og ned ad Gulvet i Bibliotheket og med Bekymring ventede paa, hvad jeg havde at sige. Jeg sagde ham min Mening om Leslies Sygdom og tilføiede, at det vilde være urigtigt, at skjule for ham, at Symptomerne vare saadanne, at man maatte frygte det Værste.

„Alt“, sagde Jakob dybt bekymret, „det kjære unge Menneſke! I nogen Tid har jeg nok lagt Mærke til, at han var saa bleg; men han beroligede mig ved at sige, at han var frisk. Taabe, som jeg var, at tro saadanne Forſikringer lige imod min egen Sagtagelse og saaledes lade ham blive ved med Arbeidet, indtil det har givet ham Dødsstødet.“ Han bønſaldt mig nu om endelig

at lade nogle af Hovedstadens bedste Læger kalde, hvis jeg kunde ønske at raadspørg mig med andre Læger. Jeg svarede, at jeg gjerne vilde kalde hvem som helst, han ønskede; men Sygdommen var, skjønt alvorlig, saa lidt indviklet, at jeg ansaa Landshyens Apotheker for at være lige saa skiftet til at helbrede den, som jeg selv; og her netop var et af de talrige Tilfælde, hvor Helbredelsen var mere afhængig af den Syges Legemsbestaffenhed end af Lægens Dygtighed.

Leslies Sygdom udviklede sig stedse farligere, og tilsidst forlod jeg slet ikke Huset, for at jeg altid kunde være ved Haanden; i alle de Dage, jeg opholdt mig der, var Jakobi næsten bestandig ved Edbards Seng. Den dybe Bekymring, han viste, havde vistnok ligesaa meget sin Grund i de personlige Følelser, Leslies rene, milde Karakter havde fremkaldt hos ham, som i den Mening, han havde, at Sygdommen var bleven forværret, om ikke foranlediget, ved det altfor vedholdende og anstrængende Arbejde.

Den Interesse, som min Patients Tilstand indgjød, strakte sig til andre end Jakobi Ben Israels. Esther var med inderlig Deltagelse Vidne til al denne Sorg og Smerte, og hendes Følelser vare ikke mindre stærke, fordi de ikke gavede sig Luft i Ord. De talte et Sprog, som ikke kunde mistydes. Ofte lagde jeg Mærke til hende, naar hun fik Lov til at komme ind i Sygeværket, og saa hende da stirre paa den Syges blege, udtærede Ansigt, indtil hendes Dine fylbtes med Taarer, og hun derpaa skyndte sig ud for at skjule sin stærke Bevægelse.

Edbard Leslie bar sine Lidelser med beundringsværdig Styrke og Taalmodighed. Det milde, hjærlige Sind, man havde lært at kjende hos ham, medens han var frisk, traadte under hans Sygdom endnu klarere frem, ligesom man ved flere Leiligheder lagde Mærke til den Gudsfrøgt, som ved Guds hellige Ord og hans fromme Lærers Exempel fra Ungdommen var indpodet i hans Sjæl. Ofte hørte vi ham bede om Syndsforladelse, om Naade og Styrke i Troen til taalmodig at bære, hvad Herren paalagde ham, eller vi hørte ham udøse sit Hjerte i Taksigelse for Naaden i Kristo og for de mange Velgjerninger, Gud havde gjort ham, men fremfor Alt for det velsignede Haab om det evige Liv, som han i sin Søn havde givet ham. Til sidst ansaa jeg det for min Pligt at meddele Jakobi den Frygt, jeg nærede, at den Syge neppe vilde rejse sig igjen, og spørge ham, om det ikke var rigtigt, at det blev jagt Edbard Leslie selv. Skjønt Jakobi i flere Dage havde været forberedt paa denne Meddelelse, blev han dog aldeles overvældet af Sorg, og i de varmeste Udtryk tilkjendegav han sin Kjærlighed til den Syge.

Kort efter at Edbard havde faaet at vide, hvor liden Sandsynlighed der var for, at han skulde komme sig, et Budskab, som han modtog som den, for hvem Døden er uden Rædsel — stod Jakobi, Esther og jeg ved hans Leie og ventede, at hvert Øieblik skulde være det sidste. Edbard selv var den mindst bevægede, thi den Gud, som han havde tjent, var hos ham i hans Nød; „hans Rjæp og hans Stav, der trø-

stede ham." Han bad dem flere Gange ikke at sørge saa meget og forstyre dem, at han var forvisset om, at han ved Guds Naade og sin Frelser's Død skulde indgaa til den evige Salighed. Jakobi og hans Datter vilde nu ikke mere bedrøve ham ved at lade ham se deres Sorg, og de gik bort fra Sengen, hvor Forhængene bleve trukne for. Edvard antog rimeligvis, at de vare gangne ud af Værelset; thi med jagte, men tydelig Stemme bønfuldt han Naadens og Barmhertighedens Fader, om at han vilde kalde Jakobi og hans Datter bort fra Jøbedommens Bildfarelser til Evangeliet's Lys. Medens han saaledes udøste sit Hjærte, knælede Esther foran sin Fader og vædede hans Haand med sine Taarer; og uden Bevægelse kunde denne ikke være Vidne til, hvad der foregik i hans Nærværelse. Han saa en Dødelig, liggende paa sit Leie, som han aldrig ventede at reise sig fra, en Synder lig ham selv, nær den sværeste Strid, Menestet har at kæmpe! og dog saa roligt seende ud paa de mørke Bænde, som bruste omkring ham, og midt i Stormen klyngende sig til sin Frelser's Klippe. Da Jakobi og hans Datter efter min Opfordring forlod Værelset, satte jeg mig ved den Syges Seng, og da jeg mærkede, at han trak Beiret lettere, end han længe havde gjort, slog jeg Forhænget til Side og saa til min Overræffelse, at han var falden i en dnh Svøvn; denne Svøvn varede i flere Timer. Da han vaagne, følte han sig bedre; der var indtraadt et Vendepunkt i Sygdommen, og jeg fattede Haab om hans Helbredelse.

Jeg meddelte Jakobi den glædelige Forandring, og han udtrykte sin Taknemmelighed derfor saa levende, som om Edvard havde været hans egen Søn. Esthers Glæde var mere dæmpet, men ikke mindre dnh; den afspejlede sig i hele hendes Væsen, i hendes straalende Øine, og det glade Skridt, hvormed hun gik til sine huslige Syfler. Da Leslie var kommen saa vidt, at han kunde bringes ind paa Sofaen i det tilstødende Værelse, var hun hans stadige Pleierke; hendes Haand tilberedte og gav ham alle de smaa Lækkerier, der kunde styrke og væderlæge ham; og da han første Gang skulde ud i den friske Luft, var det Esthers Arm, som støttede hans svage Skridt, medens han langsomt og vakkende gik omkring Græsplænen. Jeg huster godt den Morgen, da det skede. Det var i Juni Maaned, og Skovens Sangere, hvis Musik paa denne Tid er skjønnere end tusinde Fløiters Harmoni, lod sine Stemmer høre fra hvert Træ, hver Busk. Der var ikke en Sky paa den blåa Himmel, melhvælving over ham; men denne var dog ikke renere, skjønnere eller klarere end det Ansigt, der vendte sig mod ham, hver Gang hans Svagheit nødte ham til at standse. Sommermorgenens friske Luft var ikke mere velgjørende for hans Legeme end den milde, opmuntrende Stemme, som talte til ham, var for hans Sind. Der er Mange, som kunne forstaa, (om de end ikke selv have erfaret det) de Følelser, der let vækkes ved et saadant Optrin, som det, jeg har beskrevet; for dem behøver jeg altsaa ikke at skildre dem; og for dem, som ikke

forstaa det, vilde Forsøget være for-
gjæves.

Jeg har sagt, at jeg var tilstede ved denne Leilighed. Jeg stod nemlig ved Bindæet i et Bærelse, der var ligeoverfor det, som Edbard og Esther vare gaaede ud af, og Jakobi Ben Israel stod ved Siden af mig. Jeg kastede et stjaalent Blik paa ham; men forgjæves søgte jeg Spor af den Misfornøielse, jeg frygtede for, at han vilde føle; med kjærlig Deltagelse iagttog han dem i nogen Tid, og tilsidst løftede han sine taarefulde Øine op mod Himmelen, som om han nedbad Guds Bølg- nelse over det unge Par.

Leslie fandt imidlertid snart, at Samlivet med Esther, hvor fjært det end var ham, var skadelig for hans Sindssro. Der behøvedes ikke Redning fra Jib eller Røvere eller fra en rig, men affhyet Medbeiler, for at opmuntre en Følelse, som det var meget naturligt, de maatte nære, selv under Forhold, som havde været mindre gunstige for dens Ud- vikling; nu havde den sættet Rod i Hjertenerne.

Edbard var den Første, der saa Faren; og skjønt hans Følelser vare stærke, erkjendte han dog strax, hvad han burde gjøre. Hans Samvittig- hed sagde ham, at han ikke maatte opofre hendes No for den egentjær- lige Glæde, han følte ved at være i hendes Nærhed; og skjønt han aldrig selv søgte Veilighed til at være sammen med hende, maatte han dog agte den Tillid, Jakobi viste ham ved at tillade dette. Han vidste ogsaa, at her var et Tilfælde, hvor man maatte handle hurtigt; thi enhver Time kunde svække hans Beslutning. Han var midlertid

bleven saa rask, at han godt igjen kunde begynde paa sit Arbeide; men hver Gang, han havde sagt dette til Jakobi, havde denne talt om andre Ting, og da han tilsidst ikke godt kunde undgaa at svare ham, sagde han, at de Forholde paa Grund af hvilke han havde søgt hans Hjælp, ikke længere var tilstede; og saaledes gav han Edbard Veilighed til at gjøre det Skridt, han havde ijinde.

Efterat Edbard først havde udtalt sin dybe Taknemmelighed mod Jakobi for den Godhed, der var bleven ham til Del i hans Hus og for den utrættelige Omfjorg, han i den sidste Tid under hans Sygdom havde vist ham, sagde han, at siden han ikke mere kunde være ham til Nytte, var det hverken sømmeligt eller be- hageligt for ham at blive ved i Le- diggang at benytte sig af Jakobis Gjærstfrihed, og at han derfor maatte søge Arbeide andetsteds.

„Og hvorhen vil Du gaa, mit stakkels Barn?“ spurgte den gamle Mand mildt, — „ud i Verden, som Du ikke er skiftet til at kæmpe med? hvor hver Mand's Haand vil være mod dig; hvor din Gudsfrøgt vil udlægges som Hylleri eller spottes som Fanatisme; hvor din ædle, til- lidsfulde Natur vil mødes med Mistanke og Uret; hvor dine Ta- lenter neppe kunne tjene dig Brødet, og hvor Du lettelig kunde faa se, at en Nar og en Slyngel blev fore- trukken. O, tro mig, tro En, hvis Fod er bleven træet paa denne Ver- dens Wei; den er ikke strøet med Blomster! Hvad er der, som er vig- tigt og nødvendigt for dit Velvære, og som dette Hus ikke eier? Nævn det, og om Penge kan skaffe det, skal det blive dit.“

„Nei, min kjære, ædelmodige Herre,“ svarede Edvard; „De misforstaar mig, Deres Gavnildhed har altid overgaaet selv mine dristigste Ønsker; og tro mig! naar jeg forlader disse gjæstfrie Mure, vil jeg altid se tilbage paa de Timer, jeg har tilbragt indenfor dem, som paa nogle af de lykkeligste i mit Liv. Aldrig kan jeg glemme Dem, min milde, min ædle Beskytter. Det er ikke, fordi jeg har ikke været lykkelig — af jeg har været altfor lykkelig!“

„Hvorfor vil Du da forlade os, mit Barn?“ sagde Jakobi atter; „min Datter — nei, hun kan da ikke have fornærmet dig?“

„Deres Datter fornærmet mig? nei, visstelig ikke“, sagde Edvard hurtigt. Men nu kunde han ikke længere beherske sine Følelser; han brast i Graad, skjulte sit Ansigt i sine Hænder og sagde neppes hørligt: „Jeg beder Dem, spørg mig ikke mere, men lad mig gaa, jeg bønfaller Dem, lad mig gaa“. „Ja, Edvard, jeg vil lade dig forlade min Tjeneste; men det vil være for at tage dig til mit Hjerte som min Søn. Disse Dine — skjønt svækkede af Sorg — er ikke blinde; jeg har længe — ja før J selv opdagede det, seet den Kjærlighed, der drog Eder sammen; og tro mig, jeg vilde ikke have udsat dig for saa svær en Prøve, hvis jeg ikke havde været bestemt paa at belønne dig med den Skat, Du saa smukt vil give Afkald paa. Vi ere allerede — Gud være lovet

for hans Barmhjertighed! — forenede i Tro; lad os nu blive en Familie; og naar Herren da kalder mig, kan jeg i Fred luffe mine Dine; thi jeg ved da, at min Gifter vil være under en Mand's Beskyttelse, som vil elske hende ligesaa ømt, som jeg har elsket hende.“

En stor og lykkelig Forandring havde i Sandhed fundet Sted med Jakobi Ben Israels Stoltheden, den sidste Fæstning, som falder, førend man overbevises om Sandheden, var bleven knækket, og han vaagnede til en Følelse af sin Fare. Guds Aand havde fuldført sin velsignede Gjerning i hans Hjerte og havde sendt sit Lys i hans Bolig, medens ægyptisk Mørke herskede i hans Folks Huse. Med en mægtig og udstrakt Arm havde han ført ham ud af „Trældoms-huset“, han havde løst ham fra hans aandelige Fiender, og han havde ikke forladt ham for at lade ham omkomme i Orkenen: Thi han nærrede ham med Livets Brød og vederkvægede hans Sjæl med det levende Vand. Af et oprigtigt Hjerte takkede Jakobi Gud den Almægtige, som i hans sidste Dage havde ladet ham se, hvad der hørte til hans Fred, og havde lært ham at bekjende, at Jesus var i Sandhed „den Profet, som skulde komme til Verden“, hvis Dag hans Fader Abraham glædede sig ved at se, og hvis Evangeliums Lys de gamle Tiders Seere ved Guds Aand havde skuet gennem Fremtidens Taager.

Rimfabler.

(Af Fr. Giertsen).

I. Hver synes bedst om Sine.

Bed Morgengry den Jægersmand
Drog udi Skov at jage,
Da hørte han ved Tjernets Rand
Saa ynkelig en Klage.

Han standsede, han saa sig om
Dg rørte Foden neppe,
Mens nærmere den Jammer kom;
Da krøb der frem en Sneppe.

Myrsnipen var det, arm og graa,
Den ændsed ei sin Fare:
„Åh, Jæger, mine Unger smaa,
Dem maa du rigtig spare.“

„Ja“, sagde Jæg'ren, „naar du ber
Saa vakkert, kan det hælde;
Men sig Bøsted da, saa jeg ser,
Hvorpaa jeg skal dem kjende!“

„Åh“, sagde Snipen, „det er godt!
Er andet ei til Ginder,
Da gjælder det at spare blot
De vakreste, du finder.“

Den Jæger gik og snart fik Ram
Dg kom med Fangst tilbage,
Myrsnipen sad og ventede ham;
Men stor blev hendes Klage:

„Evi dig, du Jæger grum og slem,
Som gjør en Mor sliq Pine;
De Smaafugl, som du bærer hjem,
Det er jo alle mine.“

„Seg gjorde dog alt, hvad du bad:
For mig sad ganske trygge
De vakre smaa bag Kvist og Blad,
Dg jeg tog kun de stygge.“

„Saa har du aldrig hørt det Ord,
Som kjendes allevegne,
At allervakrest for en Mor
Er netop hendes egne!“

II. Døden og Bedhuggeren.

En gammel Mand, som havde i Skoven hugget Bed,
 Sig fatte svag og stønnende ved Beikanten ned
 Og lagde Byrden fra sig et lidet Dieblif,
 Smens en stakket Hvile hans trætte Lemmer fik.
 Hans Ryg var støl og kroget, hans Fod var mat og tung,
 Han havde kun kjendt Møje, alt siden han var ung.
 Hans Gytte den var ussel, hans Stab og Gryde tom,
 Saa fulked han og ønsted: „Å, gid dog Døden kom!“
 Og se, da han saa atter skulde videre gaa,
 Da saa han tæt ved Siden, der monne Døden staa.
 „Her er jeg, nu, hvad vil du? Sig frem, du gamle Mand!“
 Saa talte venlig Døden; men hvad svarte vel han?
 „Å, Jngenting, ei andet jeg vil, min gode Ven,
 End at du skulde hjælpe mig Byrden paa igjen.“
 Du synes, den, som svarte saa, var saare klein og svag, —
 Å, kjære Ven, det samme Svar gav du den Dag idag.

Gaader og Opgaver.

No. 125. Jeg har ikke Øre,
 Og dog kan jeg høre;
 Jeg har ikke Mund,
 Dog ei uden Grund
 Jeg taler, jeg raaber
 Til Vise og Taaber,
 Jeg svarer dig til
 Paa hundrede Sprog, om du vil.

No. 126. A man bought twelve herrings for a shilling; some were two pence apiece, some a halfpenny, and some a farthing. How many did he buy of each kind? (En shilling er 12 pence; en penny er 4 farthings).

Opløsning paa Gaaderne i No. 13.

No. 122. En Træsto (Træstoens „Moder“ er Jorden, dens „Fader“ er Træstmageren).

123. En Stof.

124*). A 23, B. 37 Gjes. (Derfor B havde 3 Gange saamange Gjes som A, saa havde han tre Fjerdedele af 60, altsaa 45, men her paa manglede han 8; altsaa havde han 37).

*) I Halvdelen af Oplaget stod ved Feiltagelse „70“.

Blandinger — Nytt og Gammelt.

Jordolje fra Baku. Ingeniør Nobel har ifølge „Helsingfors Dagblad“ nylig besøgt Helsingfors. Han har i de sidste Aar opholdt sig i Baku ved det kaspiske Hav, paa de nu næsten uddøde Ilddyrkeres Plads, hvor nu den Olje, som i saa lange Tider har givet Næring til den hellige Fld, er blevet lagt Beslag paa af Industrien, der tilgodegjør sig denne Rafta eller Rusolje og afsender den indover Kussland, hvor den heldigt kappes i Handelen med den amerikanske Petroleum. Den største Fabrik for Rensning af Bjergolje er den Nobelske. Gjennem en Kørledning rinder Olien fra Olie-distriktet ned til Byen Baku for at renses og skibes i dertil byggede Jernfartøier med Cisterner, føres derpaa op til det kaspiske Havs Nordende, hvor den atter pumpes i andre, mere grundgaaende Fartøier af samme System, og transporteres opover Wolga til Casariffin og afleveres der i særegne dertil opførte Reservoiren, fra hvilken den i Cisternerne bogne med Banetog føres til Moskwa. Denne Industri har sandsynligvis en stor Fremtid for sig. En Mængde Svensker og Finner ere ansatte i Baku og paa Dampskibene paa det kaspiske Hav.

Sø-Glefanter. — Direktørerne for Brighton-Akvariet have fra Skibsrederfirmaet Elder faaet Meddelelse om, at et Par unge Sø-Glefanter ere paa Veien fra Port Chelmers ved Timaru til Akvariet. Man har endnu aldrig seet Sø-Glefanter i Europa, og i England har man ikke engang noget Skelet eller noget udstoppet Exemplar af dette Dyr. Det voxer paa tre Aar til en uhyre Størrelse, idet det kan naa en Længde af fra 18 til 25 Fod, og er overordentlig spætholdigt. Hannerne ere forsynede med en høielig Snabel paa en Fods Længde.

„Fædrelandet og Emigranten“ omfjender i denne Tid sit nye Præmiebillede, et stort lithograferet Portræt af den republikanske Præsidentkandidat Garfield. Dette Portræt er meget smukt og kunstmæssigt udført, og indfattet i en passende Ramme vil det være en Prydelse i Huset. Nye Subskribenter, som indsende \$2.20 i Forstud for en Aargang af „Fædrelandet og Emigranten“, saa som Præmie ikke alene dette Portræt, men ogsaa *E n a n d e r s* interessante „Forenede Staters Historie“ (6 Dele) samt desuden endnu et Par Føljetonfortællinger. Disse i høi Grad liberale Tilbud ville uden Tvivl finde behørig Paaskjønnelse i en stærk Tilgang af nye Subskribenter.

 Det er fordelagtigt for begge Parter, at Kontingenten indsendes i Tide. Saasnart Betaling indløber, skal Kwittering blive sendt; hvis den ikke kommer inden 2 Uger efter Afsendelsen af Pengene [eller for Pacific-Staternes Bedkommende inden 4 Uger], saa skriv igjen og meld det. Send Pengene paa en betryggende Maade, saa de ikke blive borte undervejs.

Adresse: **N. Thronsdjen**, Drawer 14, Decorah, Iowa.

F u d h o l d : Nordvest-Passagens Opdagelse. — Jacobi Ben Israel, den lærde Jøde. — Kimfabler. — Gaader og Dpgaver. — Blandinger — Nytt og Gammelt.

E. MATHER,
JUSTICE OF THE PEACE,
COLLECTING AGENT.

Office over Spencers Harness Store - DECORAH, IOWA.

M. N. JOHNSON & BROTHER,
Attorneys at Law,

M. N. Johnson,
NOTARY PUBLIC. }

DECORAH, IOWA.

18de Bind af „For Hjemmet“,

indeholdende blandt Andet: Gustav Vasa, en interessant Skildring af Sveriges Historie, samt den ypperlige Fortælling Pater Clemens, der gaar ind paa Forskjellen mellem Protestanter og Katholiker, sendes portofrit for \$1.00.

Adresse R. Thronsjen, Decorah, Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffelovne samt Kobber- og Blikvarer, Gaardsredskaber og Verktøi, Bygningsmaterialier, jaafom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blikvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser

ST. CLOUD HOTEL,

DECORAH, IOWA.

anbefales Landmænd og andre Reisende af Cieren D. L. Hamre.

☞ En Leiestald med gode Heste og Kjøretøier er forbunden med Hotellet.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hadde og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Endsiden af Water Str. = = = Decorah, Iowa.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER,

handler med

Sadler, Svover, Bidsler etc.

Decorah, - - - Iowa.

FR. ERICKSON, Boot & Shoemaker,

DECORAH - - IOWA,

(Oigeoverfor Winnesheit House)

forfærdiger alt Slags Skotøi efter Bestilling af de bedste Materialier, og Reparation udføres godt og billigt. Aflæg mig et Besøg.

Ældre Bind af „For Hjemmet“.

11te Bind (1876 I.), 14de Bind (1877, II), og 17de Bind (1879 I.) er udsolgt.

12te Bind (1876, II.) indeholdende de interessante Fortællinger „Mie-batteren“ og „De to Blinde“, samt meget andet interessant Læsestof tilsendes portofrit for 60 Cents.

13de Bind (1877, I) indeholdende de fortrinlige Fortællinger „Alpe-skoven“, „Mod Himlen“ (Forfatterindens Ungdomshistorie), „Onkelen fra Amerika“, „En Gut fra Londons Gader“, saavelsom flere mindre Fortællinger; den interessante historiske Skildring „Karl den Tolvte i Norge“; henimod 30 andre større og mindre Artikler, adskillige Digte, 15 Gaader og 116 Blandinger tilsendes portofrit for 80 Cents.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skildring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“, „Jacob Flints Rejse“, „Arktimedes“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Rejse paa Kongoskuden“, „Skovstjernen“ (Missionær Hjelstedts Ungdomshistorie) og meget andet interessant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00

18de Bind, se 2den Side af Omflaget.

19de Bind, indeholdende blandt Andet „En ung Piges Historie“ og Missionsberetningen „Sey Nar blandt de røde Indianere“, portofrit for \$1.00; alle 6 Bind for \$4.60.

☞ Svært Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Oktavsider, Titelblad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: R. Thronsdjen,

Dr. 14, Decorah, Iowa.

To Søstre, en Fortælling fra en norsk Fjeldbygd (4 Hefter af „For Hjemmet“) portofrit for 25 Cts.

Adresse: R. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Den nye norske Barberstue er i Basementet i Adams ny Blod, Hjernet af Water og Winnebago Streets, Decorah, Iowa.

M. D. Solberg.

Iver Larsen
følger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Stovler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
Steyers Bygning ved Siden af Winnesheik House.
Decorah - - Iowa.

For 10 Cents sendes portofrit et Hefte, indeholdende
„**20 ældgamle Sange fornæde**“,
nemlig **Toldtalvisen** og **Den gyldne ABC** 8 for 50 Cts., 20 for
\$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: K. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

380 Oktavsider
med udvalgt Læsning for 60 Cents,
nemlig 12te Bind (1876 II.) af „**For Hjemmet**“, indeholdende Fortællingerne
„**Bleiedatteren**“ og „**De Blinde**“, „**Grindringer fra en Islandsfærd**“, „**Laura**
Bridgeman“, „**Magdalena Schubert**“, „**Maria Schandorf**“ og meget andet ud-
valgt Læsestof. Sendes portofrit for 60 Cents. Benyt denne Leilighed!
Adresse: K. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Ny Möbelhandel.

J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Di-
dens billigste Priser. Reparationer udføres.

Ligklister hæves paa Lager. Begravelser besørjes.

Nogle Rest-Eksemplarer af
Sokrates's Forsvarstale ved Platon
samt Fortællingen „**20 Søstre**“ (8 Hefter af „**For Hjemmet**“) sendes tilsam-
men portofrit for 35 Cents.
Adresse K. Thronsdjen, Decorah, Iowa.

F. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. DECORAH, IOWA.

Kem Bind af „For Hjemmet“,

nemlig 13de, 15de, 16de, 18de og 19de,

hvilket tilsammen udgjør 60 Hefter eller 1860 Sider med udvalgt og afvejlende Læsestof samt Titelblade og Registre, sendes portofrit for \$4.00.

Adresse **N. Thronsdien,**
Dr. 14, Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Høiskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maaned) og for en Termin i Forhold. Koft billig. Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren
Th. N. Kohn, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

—Gier af—

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnesheif og Allamakee Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at epedere alle Ordres med kort Varsel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Inskription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret D^{hr}. Harvey Miller og
Fris Rosenheimer. P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Tegninger med vedføiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Gremplar, han udvælger, tilligemed Ordre og Inskription samt nærmeste Fragt-Office.

P. E. Haugen.